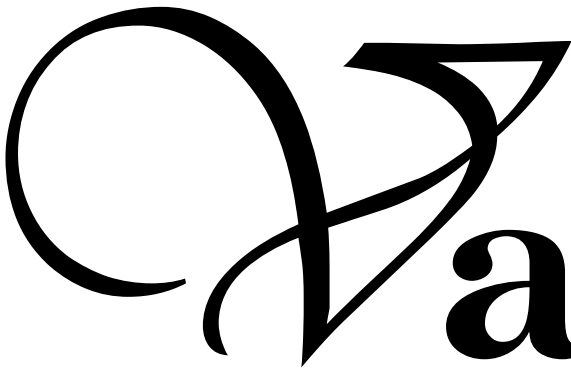

Bizmārite – pilngadniece. Bērnus estrādē priecēja Bizmārite jeb Sanija Vicupa (foto – no kreisās), kuru vakarpusē godināja Pilngadības svētkos. “Kā jūtos 18 gadus? Nezinu, godīgi sakot, nejūtu krasu atšķirību. Jā, ir lielāka atbildība. Ceru, ka izdosies veiksmīgi absolvēt Balvu Valsts ģimnāziju,” atzina ģimnāziste.

Barons. Tilžēnieši smaidot bučoja barona roku, piebilstot: “Lai Tilža dzīvo saules mūžu!”

Tilžā visādi bučojas

Godina mazuļus. Īpašas ovācijas saņēma Artis, Eva, Valters, Adele un Marija. “Svētkus sākam ar mūsu nākotni,” sveicot mazuļus, priecājās Linda Igaune.

Edgars Gabranovs

Sestdien par godu Tilžas vārda došanas simtgadei visas dienas garumā neizpalika dažādas aktivitātes, tostarp vienreizēja iespēja nobučot roku baronam. To, ka skūpsti, mīlestība un smaidi ir tilžēniešu raksturojošas īpašības, šķiet, liecināja arī mazuļu, topošo pirmklasnieku un pilngadnieku godināšana. “Citādi bērni nerodas,” jokoja klātesošie.

Barons fon Lēvenšterns (Dāvis Cipruss), taujāts, vai padoto audzināšanai izmanto arī pātagu, uzsvēra, ka stingrībai ir jābūt: “Pareizas audzināšanas rezultātā Tilža ir bagāta ar kultūru, ar pozitīviem ļaudīm. Kādi ir tilžēnieši? Strādīga un atraktīva tauta. Kāpēc tad vajadzīga pātaga? Lai ir strādīga...” Savukārt Tilžas hronists, klātesošajiem pavēstot vēsturiskas ziņas, atgādināja, ka Ruskulovas muiža, kas celta 18.gadsimtā, sākumā piederēja grāfam Tolstojam, bet pēc tam baronam fon Lēvenšternam, un īslaicīgi (1897–1899) cara Nikolaja II mātei: “Ap

1883.gadu muižas īpašnieks barons fon Lēvenšterns izziņoja, ka uz 6 gadiem par brīvu dos zemi, kas pēc tam būs no viņa jānomā, tādēļ šajā laikā ieceļoja daudz luterticīgo latviešu zemnieku no Vidzemes un Kurzemes guberņām, kas pārsvarā apmetās tagadējā Tilžas pagasta teritorijā.” Interesanti, ka Ruskulovas muižu pārvaldīja Kokarevs, tāpēc apdzīvoto vietu nosauca par Kokarevu. 1925.gadā Tilža ieguva līdzšinējo nosaukumu.

Tilžas Kultūras un vēstures nama vadītāja Daiga Lukjanova, spriežot par barona bardzību, sprieda, ka viņš tomēr ir labs un devīgs: “Vagars Kokars ar pātagu staigāja, nevis barons. Tilžēnieši ir kārtīgi zemnieki, kas ļoti daudz strādā.” Viņai piekrita Tilžas un Briežuciema pagastu pakalpojumu centru vadītāja Linda Igaune, piebilstot, ka Tilžā ir ļoti stipra vietējā kopiena: “Mums ir ļoti augstas kultūras cilvēki. Novēlu būt vienmēr kopā!”

Tilžas svētki nav iedomājami bez mednieku klātbūtnes. Jānis Biksāns atklāja, ka klātesošos pārsteidza ar atrakcijām, gardu zupu un medību trofeju izstādi. “Tilžēnieši ir laipni un labsirdīgi,” viņš nešaubās.

Īsziņas

Aicina uz sabiedrisko apspriedi

1.augustā plkst. 18.00 Viļakas Kultūras namā, Pils ielā 13, notiks īpaši aizsargājamās dabas un Natura 2000 teritorijas, dabas lieguma “Stompaku purvi” dabas aizsardzības plāna laika periodam no 2025. līdz 2037.gadam sabiedriskās apspriešanas sanāksme. Ar dabas aizsardzības plāna elektronisko versiju iespējams iepazīties Dabas aizsardzības pārvaldes un Balvu novada pašvaldības mājaslapā.

Tiksies ar zemniekiem un uzņēmējiem

31. jūlijā plkst. 14.00 Balvu muižā zemnieki un uzņēmēji aicināti uz tikšanos ar Balvu novada vadību, lai spriestu par novada attīstības jautājumiem.

Atklās izstādi

30.jūlijā plkst. 15.00 Viļakas muzeja izstāžu zālē atklās 9.starptautiskajā glezniecības plenērā “Valdis Bušs” tapušo darbu izstādi, kurā piedalīsies arī bērnu un jauniešu vizuālās mākslas konkursa “Pasaule taču ir daudzkrāsaina, vajag prast to redzēt” – VALDIS BUŠS” laureāti un dalībnieki. Jāpiebilst, ka no 21. līdz 23.jūlijam plenēra dalībnieki Devdatta Padekar (Indija), Ziyi Huang (Ķīna), Jelena Vragovic (Serbija), Ernesto Heen (Vācija), Valentinas Varnas (Lietuva) un Baiba Priedīte (Latvija) iepazīs gleznainākās Balvu novada dabas ainavas.

Nākamajā
adugumā

● “Gribu brāli, gribu mūsu!”
Viens bērns ģimenē

● Skolotājai maijā apritēja 98
gadi
Svētūnes pamatskolas
salidojums

Vārds žurnālistam

Megija Kriviša

Ir iesākusies jau pēdējā jūlija nedēļa, kas nozīmē, ka tepat, jau pie stūra, klauvē augsts. Kur būs paskrējuši šie divi vasaras mēneši? Noteikti tie būs pagājuši dažādos skaistos pasākumos, svētkos, svelmē un lietūs lāsēs. Jāteic, ka jūlijs ir bijis viens varens mēnesis ar dažādiem sasniegumiem un notikumiem. Noteikti ne man vienīgai, bet arī daudziem citiem bērniem un jauniešiem, kuri piedalījās XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos, šis ir bijis viens no grandiozākajiem vasaras notikumiem. It īpaši mēs, balvenieši, varam atskatīties uz kolektīvu sasniegumiem un turpināt lepoties.

Jūlijā notika vēl kāds brīnišķīgs notikums – paguvu apmeklēt sen gaidītu notikumu. Cēsīs izskanēja viens no Armanda Birkena atvadu koncertiem, bet jāteic, ka todien gan laikapstākļi nelutināja – lija spēcīgs lietus. Koncerta laikā lietūs mitējās, bet vienā no skaistākajām grupas “Čikāgas pieciši” dziesmām “Mūsu mīlestība” atkal sāka līt. Tomēr tas netraucēja, drīzāk piešķīra maģisku noskaņu ne tikai skaidrajai dziesmai, bet arī koncertam kopumā. Oktobrī A.Birkens arī viesojās Latvijā un sniedza koncertu VEF Kultūras pilī, taču biļetes nokavēju iegādāties. Attapos tikai brīdī, kad koncerts jau dienu pirms tam bija izskanējis.

Vēja spārniem būs atsteidzies augusts – pēdējais vasaras mēnesis. Šajā mēnesī noteikti visiem ir jāpagūst apmeklēt dažādi pasākumi, jāizbauda laiks pie dabas un jācenšas apskatīt skaistas vietas. Arī pati esmu ieplānojusi ne tikai apmeklēt koncertus, bet arī piedalīties tajos. Pirms atkal nāk drēgnais rudens un kokus rotās košās lapas, gribas paspēt piedzīvot un izdzīvot šo vasaru pilnībā, ko novēlu arī Tev, mūsu lasītāj!

Latvijā

Valsts autoceļu tīklā būvdarbi turpinās 69 posmos. Autoceļa Gulbene–Balvi–Viļaka–Krievijas robeža (Vientuļi) (P35) posmā no Litenes līdz Balviem – seši luksoforu posmi, ātruma ierobežojums – līdz 50 km/h. Paredzamais remontposma šķērsošanas laiks – 40 minūtes.

Latvija piedāvājusi ASV ciešāk sadarboties aizsardzības industrijā. Latvija piedāvājusi ASV paplašināt militārās mācības, attīstīt dronu tehnoloģijas un ciešāk sadarboties ar Latvijas aizsardzības industriju, aģentūru LETA informēja Latvijas Aizsardzības ministrijā.

Vēlreiz skatis lietu pret sievieti par mazmeitas jaundzimušā nogalināšanu. Zemgales apgabaltiesa 27.oktobrī plkst. 10.00 plāno atkārtoti skatīt lietu pret kādu sievieti, kura apsūdzēta par savas mazmeitas jaundzimušā nolaupīšanu uzreiz pēc dzemdībām un bērna nogalināšanu, liecina tiesu kalendārs.

Latvijas paravieglatlēti sasniedz personīgos rekordus. Vairāki Latvijas paravieglatlēti Igaunijas čempionātā sasnieguši jaunus savus personīgos rekordus, ziņo Latvijas Paralimpiskā komiteja (LPK).

Alus ražošana Latvijā piecos mēnešos samazinājusies par 7,1%. Šī gada piecos mēnešos Latvijā kopumā saražoti 30,995 miljoni litru alus, kas ir par 7,1% mazāk nekā 2024.gada piecos mēnešos, liecina Valsts ieņēmumu dienesta (VID) apkopotie akcīzes preču aprites rādītāji.

Reģistrēto jauno vieglo automašīnu skaits palielinājies. Latvijā šogad pirmajā pusgadā reģistrētas kopumā 11 287 jaunas vieglās automašīnas, kas ir par 29,7% vairāk nekā 2024.gada attiecīgajā periodā, informē Auto asociācija.

Izsludina eiro banknošu dizaina konkursu. Eiropas Centrālā banka (ECB) izsludinājusi nākotnes eiro banknošu dizaina konkursu, kas ir nākamais solis jaunā eiro banknošu dizaina izstrādes procesā. ECB Padome pēc apspriešanās ar ekspertiem un sabiedrību jau izvēlējusies divas iespējamās banknošu tēmas. Tās ir “Eiropas kultūra”, kas pievēršas kopīgām kultūrtelpām un slaveniem eiropiešiem, un “Upes un putni”, kas veltīta Eiropas dabisko ekosistēmu noturībai un daudzveidībai. Dizaina konkursā aicināti piedalīties grafiskie dizaineri, kas dzīvo Eiropas Savienībā, un tā mērķis ir noteikt labākos nākotnes eiro banknošu dizaina priekšlikumus.

/Ziņas no www.delfi.lv, www.leta.lv/

Dziesmu vakars

Karaoke piektdiena “Zebrā”

Megija Kriviša

Jaunas izklaides iespējas allaž uzrunā sabiedrību. Picērija “Zebra” nāca klajā ar nebijušu ideju – karaoke vakaru. Šī ir viņu jaunieviestā ideja, lai cilvēki varētu ne tikai atnākt paēst un iedzert kādu dzērienu, bet arī atpūstos, izbaudot dziesmoto vakaru. Pēc karaoke vakara picērijas īpašniece KRISTĪNE LOČMELE atzina, ka, tiklīdz vakars bija pāri pusei, pilnīgi visi pie galdiņiem sēdošie dziedāja: “Nolēmām, ka, visticamāk, reizi mēnesī rīkosim šādu vakaru.”

Īpašniece KRISTĪNE LOČMELE atklāja, ka sākotnēji bija stress par to, vai vispār atnāks cilvēki: “Ideja radās jau pirms kāda laika. Sapratām, ka diskotēkas īsti neder, ja vēlas pasēdēt un atpūsties. Ne vienmēr gribas dejot, bet uzdziedāt, liekas, varētu.” Karaoke vakars bija pirmā ideja, ar ko sākt, lai paskatītos, kāda ir atsaucība. Viņa pauda, ka nav jēgas darīt, ja nav atbalsta, taču vakars izdevās, jo beigās dziedāja visi, kas sēdēja pie galdiņiem. “Meitenēm teicu, – lai nav tā, ka plkst. 1.00 nevaram cilvēkus dabūt ārā. Taču esam izdomājuši, – ja būs pieprasījums un cilvēki tam visam *pavilksies*, reizi mēnesī šādu pasākumu varētu atstāt. Katru nedēļas nogali droši vien nē.”

Kā stāstīja “Zebras” īpašniece Kristīne, *DJ Donyzs* ir darbinieces vīrs, kurš piekrita būt kopā karaoke vakarā. “Šodien cilvēks to dara par velti, sava entuziasma vadīts. Lieliski, ka pašam ir aparātūra,” uzsvēra īpašniece. Uz katra galdiņa stāvēja lapa ar piedāvātajām dziesmām, kuras varēja izvēlēties, bet, protams, arī ar savām dziesmām varēja doties pie didžeja. Jau vakara sākumā *DJ Donyzs* visiem paziņoja, ka pirmajam drosmīgajam dziedātājam pica būs par velti.

Āra kino ir nākamā ideja, ko picērijas īpašniece vēlas realizēt. Turklāt jau uzreiz pēc veiksmīgā karaoke vakara vietnē Facebook publicēja aptauju: “Plāns ir pasūtīt lielo, piepūšamo ekrānu. Mana doma ir tāda, ka varētu norobežot stāvlaukumu. Katrs nāk ar savu krēslu, plediņu vai vienalga ar ko, un visi kopā skatāmies filmu. Vēlāk būs aptauja, kādas filmas skatīsimies.” Kristīne dalījās savās idejās, ka vēl varētu rīkot kāršu vai erudīcijas vakarus: “Gribas kaut ko tādu, lai nav vienkārši tusiņš, bet vakars ar pievienoto vērtību.” Viņa uzsvēra, ka vasara drīz beigsies, studenti aizbrauks un cilvēku paliks mazāk, tāpēc jādomā, kā cilvēkus atvilināt: “Nav vairs stilīgi vakarā tikai iedzert kādu kokteili. Protams, ir forši, ja draugi atnāk savā pulciņā, bet, ja atnāc kāda iemesla dēļ, tad tas ir citādāk.” Viņa uzskata, ka cilvēki paši *pavelkas* un brauc tur, kur kaut kas notiek: “Viens ir atnākt paēst, bet tā nevar nosēdēt visu vakaru. Taču, ja kaut kas notiek, tad tās stundas paiet nemanot.”

Priecājas par izklaides iespējām. Apmeklētāja Signija izklāstīja domas, ka piektdienas karaoke vakars ir kaut kas jauns un nepiedzīvots: “Patiess prieks, ka Balvos notiek attīstība, proti, ievieš jaunas idejas. Tas parāda, ka uzņēmējiem nav vienalga, kā izklaidēt iedzīvotājus.” Viņa cer, ka šādi pasākumi vēl vairāk uzrunās iedzīvotājus apmeklēt šādas vietas un izklaidēties.

KARAOKE		Pieejamas arī dziesmas pēc paša izvēles	
1. Andrijs Erglis - Alpaļa akmeņi	16. Руки Вверх - 18 ние уже	17. Эджей & Федук - Розовое вино	
2. Bet Bet - Diena	18. Ласковский Май - Белые розы	19. Исламушки - Тополиный пух	
3. Dons & Ozols - Salaurta Sirds	19. Исламушки - Тополиный пух	20. Юрий Шатунов - Седая ночь	
4. Ferrum - Dzērvenīt	20. Юрий Шатунов - Седая ночь	21. Алла П. - Позови меня с собой	
5. Gundars Kainiņš - Baltā dziesma	21. Алла П. - Позови меня с собой	22. Лепс - Рюмка водки на столе	
6. Jātnieki - Baile beļdes	22. Лепс - Рюмка водки на столе	23. Лепс - Самый лучший день	
7. Jonny May - Dzēģente aizkari	23. Лепс - Самый лучший день	24. Градусы - Голая	
8. Liene S. - Neskaties pulksteņi	24. Градусы - Голая	25. Tommy Cash - Espresso Macchiato	
9. Liepājas Brāļi - Tikai tā	25. Tommy Cash - Espresso Macchiato	26. Linkin Park - Numb	
10. Metronoms - Nāc nakts	26. Linkin Park - Numb	27. Someone Like You - Adele	
11. Prata Vētra - Rudens	27. Someone Like You - Adele	28. Ed Sheeran - Thinking Out Loud	
12. R & Sabine Berezina - Dzīvo Brīvi	28. Ed Sheeran - Thinking Out Loud	29. Gorillaz - Feel Good Inc	
13. Transits - Es nevaru būt baits	29. Gorillaz - Feel Good Inc	30. Twenty one pilots - Ride	
14. Apvedceļš - Zemes	30. Twenty one pilots - Ride		
15. Putnu baile - Divi anģeļi			

Izbauda vakaru. Darbiniece Agnese pauda, ka ļoti patika karaoke vakars, un teica, ka Balvos nekā tamlīdzīga nav: “Tā ir laba ideja, un priecājos, ka pie mums tā ir attīstījusies. Negribas, lai cilvēki saka, ka Balvos nav ko darīt. Ir iespējas, un pie mums šobrīd ir karaoke!”

Drosminieks. Kārlis pirmais uzdrošinājās rokās paņemt mikrofonu un dziedāt. Viņa izvēle bija grupas “Prāta Vētra” dziesma “Mana dziesma”. Taujāts, kā uzdrošinājās iet pirmais, Kārlis atteica, ka brīvajā laikā patīk dziedāt – mūzika ir viņa sirdslieta. “Es izvēlējos dziedāt “Prāta Vētras” dziesmu, jo man tā saistās ar dziesmu svētkiem, kā arī esmu uzaudzis ar šīs grupas dziesmām,” pastāstīja vīrietis.

Pirmā didžeja pieredze. *DJ Donyzs* jeb istajā vārdā Daniels pastāstīja, ka šī ir viņa pirmā pieredze kā didžejam, tāpēc cenšas darīt tik labi, cik vien var: “Šovakar jutos labi – cilvēki ir, atmosfēra arī patīkama.” Mūzika viņam vienmēr ir bijusi sirdij tuva, un Daniels ļoti cer, ka tā arī paliks turpmāk: “Vairāk būtu jāpiedāvā šādi pasākumi, lai cilvēki piedalītos. Pašiem sevi ir jānudina, jātrenē balss un jāiet mēģināt.” Daniels cer, ka arī turpmāk viņam izdosies un būs iespēja piedalīties kādā pasākumā kā *DJ Donyzs*.

Tikšanās ar gleznotāju

Mākslu jau izstāstīt nevar...

19.jūlijā Balvu novada svētku viesiem bija iespēja tikt ar mākslinieku Pēteri Postažu, kura gleznu izstāde skatāma Balvu Novada muzejā, pirms tam aplūkojot arī griestu gleznojumu, kas, radoši sadarbojoties Pēterim Postažam un Indulim Landaus, pirms 40 gadiem tapis Balvu Dzimtsarakstu nodaļā. Turklāt lielāko daļu izstādīto gleznu mākslinieks nolēmis dāvināt novada muzejam.

Uzrunājot klātesošos, Balvu Novada muzeja direktore Iveta Supe pastāstīja, ka ar mākslinieku Pēteri Postažu Balvus saista 40 gadus ilgs mantojums, kas joprojām grezno Balvu Dzimtsarakstu nodaļas telpas: “Dzimtsarakstu nodaļā, kas astoņdesmitajos gados tika celta kā Ģimenes rituālu nams, katrai norisei bija paredzēta sava vieta. Tur viss tika izveidots ļoti augstā mākslinieciskā kvalitātē. Pirms 40 gadiem tieši Pēteris Postažs kopā ar Induli Landaus, guļot uz stalažām, apgleznoja dzimtsarakstu nodaļas griestus. Lai gan tie bija padomju laiki, tur ietvertās tautas dzīvesziņas un tradīcijas – dzimšanas, mūža godi, dažādi latviešu tautas dzīves rīti – nesa dziļu un patiesu latvisku vērtību.”

Mākslinieks atklāja, ka izstādi Balvos veidojis ar domu parādīt ne tikai savus, bet arī meitas Ingūnas darbus, jo viņa ir ļoti talantīga zīmētāja. Izstādē apskatāmi divi viņas pašportreti. Turklāt muzeja izstāžu zālē izvietotās gleznas to autors dāvina Balvu Novada muzejam. “Nolēmis veidot izstādi Balvos, paskatījos, ko mājās varēju salasīt, jo man nepatīk krāmēt darbus čupās. Labāk, lai tos var apskatīt cilvēki,” teica gleznotājs. Arī mākslinieka meita Gundega piebilda, ka tēvs labprātāk dāvina gleznas muzejiem, nevis tās pārdod. Savukārt taujāts, kurās vietās turpmāk vēlētos redzēt uzdāvinātos darbus, mākslinieks sprieda, ka tas lai paliek jauno īpašnieku ziņā.

Saticis Romas pāvestu

Balvu Novada muzejā apskatāmas arī gleznas, kas tapušas, gleznotājam divus mēnešus dzīvojot Itālijā. Daloties sirsnīgās atmiņās par laiku, ko pavadīja Romā, P.Postažs palepojās, ka saticis Romas pāvestu. Tas noticis, pateicoties tautietim, tolai amatpersonai Vatikānā Ārvaldim Brumanim.

Par spīti cienījamam vecumam, P.Postažs turpina gleznot. Tikšanās reizē viņš atklāja, ka darbnīcā joprojām top divas lielformāta gleznas. Izstādē aplūkojami arī šogad tapušie darbi. “Esmu dzimis gleznotājs, tādēļ visu laiku jūtu nepieciešamību ar to nodarboties,” apgalvoja mākslinieks. Viņš paļaujas uz Dieva gribu, jo uzskata, ka augstākā vara katram šūpulī ielikusi kaut ko savu: “Tā ir Dievišķa būšana un nav atkarīga no mums. Piedzimst dziedātāji, piedzimst dejotāji, piedzimst zīmētāji un gleznotāji. Es tāds piedzimtu.”

Citādāk jau netika pie griestiem

Gleznotājs labprāt dalījās atmiņās par laiku, kad apgleznoja griestus Balvu Dzimtsarakstu nodaļā, – par to, kur guva iedvesmu, kādi bija padomju varas uzstādījumi šim pasūtījumam. Taujāts, kā padomju laikos izdevās uzgleznot tik tautiskus motīvus, mākslinieks teica: “Grūti jau izskaidrot, bet toreiz šķita, ka tā vajag, un tā tas notika.” Savukārt uz klātesošo jautājumu, vai pirms tam skices vajadzēja atrādīt padomju funkcionāriem, mākslinieks atbildēja: “Citādāk jau netika pie griestiem. Vajadzēja atrādīt kaudzi skiču. Bija tāds Aleksandrs Avdejevičs – galvenais mākslinieks kombinātā “Māksla”. Viņa vadībā izcilāja visas skices, telpu fotogrāfijas un pārējo, tikai tad atļāva gleznot.”

Taujāts, kur gūst iedvesmu un idejas saviem darbiem, mākslinieks apgalvoja, ka to atrod visur: “Mākslu jau izstāstīt nevar. Katrs tajā bildē saskata kaut ko citu. Ir tāda lieta kā rokraksts. Nekad par to neesmu domājis, vienkārši gribēju būt tāds, kāds esmu.” P.Postažs ir pārliecināts, ka nav tāda jēdziena ‘pareizi’ vai ‘nepareizi’: “Vienkārši vajag darīt. Galvenais – ar mīlestību un nekaitējot citiem.”

Nav jau slikti, ja samaksā, bet...

Uzdevām jautājumu: “Vai mūsdienu steidzīgajā pasaulē mākslai vēl ir kaut kāda nozīme?” Gleznotājs atbildēja, ka tagad māksla zaudējusi savu agrāko svarīgumu, jo viss notiek tikai par un ap politiku. Viņš nobažījies par mākslas komercializāciju: “Nav jau slikti, ka samaksā, bet, ja tev jādomā par izdzīvošanu, nekādu kārtīgu bildi uztaisīt nevar.”

P.Postažs pauda bažas par jauno Latvijas Mākslas akadēmijas absolventu iegūto izglītības līmeni. Tas viņu uztrauc, jo

Paldies par dāvinājumu. Par vērtīgo dāvinājumu māksliniekam sirsnīgi pateicās Balvu novada domes deputāte Aija Mežale. Viņa solīja, ka gleznas nonāks dažādās pilsētas un novada izglītības un citās iestādēs, kā arī renovētajā Balvu muižā, kur tās varēs aplūkot ikviens apmeklētājs. Sarunā ar mākslinieku viņa minēja, ka arī pati, būdama 19 gadus jauna meitene, izgājusi pie vīra Balvu Dzimtsarakstu nodaļā: “Pēc visiem šiem gadiem joprojām spilgtā atmiņā saglabājušās tur uzgleznotās skaistās tautu meitas, tautu dēli un latviskās tradīcijas, kas tajā laikā nemaz nebija vērojamas tik bieži.”

Labprāt bauda mākslu un zīmē pats. Rīgas Tehniskās koledžas audzēknis Artūrs Liepiņš (no kreisās), kurš kopā ar brāli Linardu novada svētku laikā ciemojās Balvos pie radiem, nolēma apmeklēt tikšanos ar mākslinieku Pēteri Postažu ne tikai tāpēc, ka muzejā strādā viņa krustmāte, bet arī tāpēc, ka patīk māksla. Lai gan neuzskata sevi par ekspertu, puisis labprāt apskata Balvu Novada muzejā izkārtotās izstādes. Izrādās, Artūrs zīmē arī pats un labprāt parāda, piedaloties projektā Gruzijā, tapušo skiču bloku, kurā atrodami viņa zīmētie brāļa un citi portreti, putni, augi un jūras skati.

arī pats 48 gadus bijis šīs augstskolas pasniedzējs, palīdzot attīstīt talantu daudziem valstī pazīstamiem māksliniekiem, tostarp savai meitai Ingūnai un dēlam Paulim.

P.Postažs var lepoties ne vien ar pēdām, ko atstājis latviešu mākslas lauciņā, bet arī ar talantīgiem bērniem, mazbērniem un mazmazbērniem: “Pirms nedēļas piedzima mana piektā mazmazmeitiņa. Pēc diviem mēnešiem vēl viena mazmazmeitiņa piedzims Parīzē.”

Taujāts, kāds bija tēvs saviem bērniem, gleznotājs teica: “Mums jau nebija kaut kādas mākslinieku attiecības. Biju tēvs ar bērniem. Braucot uz vasaras praksēm, visi bērni devās līdzi. Viņi mazotnē visu Latviju apbraukājuši. Tur jau nebija

Nezaudē dzīvessparu. Ar sev piemītošo humoru mākslinieks atklāja, ka paguvis iepazīt ne tikai mūsu muzeju, bet arī Balvu slimnici, no kuras izrakstīts pirms dažām dienām: “Iznāk, ka uz Balviem šonedēļ braucu divas reizes.”

Dāvana par piemiņu. Tikšanās laikā P.Postažam dāvāja praktikantes Keitas Kairišas izveidoto viņa gleznu izstādes katalogu.

Būs piemiņa no Balviem. Par saņemto rozēs stādu priecājās arī mākslinieka meita Gundega Postaža, kura, izrādās, ir kaislīga dārzkope.

runa par mākslu. Tur bija makšķerēšana, peldēšanās, ūdenskritumu skaitīšanās Kuldīgā.”

Balvu novada domes deputāte Aija Mežale, apskatot Pētera Postaža gleznas, priecājās par to augsto māksliniecisko kvalitāti un daudzveidību: “Tās ir ļoti baudāmas, un katrai no tām piemīt kāda dziļāka doma.” Tā kā šie mākslas darbi uzdāvināti Balvu Novada muzejam, A.Mežale uzskata, ka jebkurš no tiem lieliski papildinātu arī kādas mācību vai pašvaldības iestādes interjeru: “Gleznām varētu piemēklēt atbilstošu vietu, piemēram, mākslas skolā vai kādās citās izglītības iestādēs. Kāda no gleznām varētu labi izskatīties arī domes priekšsēdētāja kabinetā. Un noteikti gribētos tās redzēt muižā, piemēram, foajē – tur, kur vairāk apgrozās cilvēki, lai arī sabiedrība šo mākslu var izbaudīt. Tās varētu izvietot arī pagastos, piemēram, kāda kultūras iestādē, vai arī rotēt, jo mums ir gan skaisti pagastu centri, kā arī Viļakas un Balvu pilsēta. Kāpēc nē?”

I.Tušinskas teksts un foto

Draudzes svētki

Koncerts sirdij un dvēselei

Aija Socka

25. un 26.jūlijā Bērzu Svētās Annas Romas katoļu baznīcā svinēja draudzes svētkus.

Piektdien grupa “Dricānu dominante” dievnamu piepildīja ar brīnišķīgu koncertu, sestdien svētku turpinājumā ļaudis pulcējās uz svēto Misi ar procesiju. Bērzu draudzes svētki jau piekto gadu tradicionāli sākās ar koncertu, ko šoreiz piedāvāja “Dricānu dominante”. Kā atzina mūziķis Andris Eriņš, ar dziesmām svētku dalībniekus vedis pa skaistuma un sirsnības ceļu. Bērzu baznīcā Andris jau ir muzicējis, savukārt grupas dalībnieces – Madara un Baiba – šajā dievnamā ciemojās pirmoreiz. Mūziķi izpildīja dziesmas, kurās ievīts ne viens vien dzīvesstāsts, liktenis un piedzīvotie brīži, kur īpaša vieta atvēlēta dzimtajai vietai, cilvēkiem, sajūtām un pārdzīvojumiem, atklājot emocijas un sirds siltumu. Vārdu autors lielai daļai dziesmu, kā arī gandrīz visu dziesmu mūzikas autors (izņemot vienu) ir A.Eriņš. “Dricānu dominante” melodijas baznīcā ne tikai dziedāja, bet arī izdzīvoja, atklājot gan prieku, gan pārdzīvojumus. Dziedāšanā iesaistījās arī klausītāji, izpildot tautasdziesmu “Pie Dieviņa gari galdi”, kā arī dziedot līdzī citas dziesmas.

Prāvests atgādināja, ka cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no ikviena vārda, kas iziet no Dieva, dzīvo arī no dziesmām un melodijām, kas pieskaras mūsu dvēseles stīgām: “Jauki, ka varam sanākt kopā, ir jādodas cilvēkos, lai kopā svinētu svētkus. Esam šeit, lai priecātos, atcerētos, ka Dievs dara brīnumus. Varam klausīties “Dricānu dominanti” un slavēt Dievu. Patikami, ka Dievs ir dāvājis talantu un viņi to ir attīstījuši un priecē mūs. Sveiciens visām Annām, paldies draudzes vecākajai un visai komandai, kas darbojas un palīdz. Draudze ir kā saime, kā ģimene, kas kopā lūdzas. Protams, katram ir savs raksturs, īpatnības, varbūt kāds cilvēks dažreiz tracina, bet jāpiedod, jāmil. Lai Dievs mums palīdz dzīvot mīlestībā un vairāk saskatīt, ieraudzīt, palīdzēt, atbalstīt ar vārdiem, darbiem un lūgšanām!” Draudzes prāvests, taujāts par svētku koncertu, atzina, ka mūzika priecē sirdi, ka dziesmas uzrunā dvēseli. Runājot par svētkiem, viņš vēlēja draudzei Dieva svētību, kā arī aicināja atrast laiku lūgšanām un baznīcas apmeklējumam. Kā katru gadu, arī šogad, kā atzina draudzes vecākā Iveta Raciborska, svētki izdevās: “Sirdi silda labās atsauksmes un paldies vārdi, kas nozīmē, ka arī nākamgad pasākums jāplāno. Koncerts bija dvēselei, paldies katram un visiem kopā. Lai tradīcija turpinās!”

Foto - A. Socka

Pie Dievgalda. Annas dienas svētajā Misē, ko kopā ar draudzes prāvestu svinēja Gaigalavas draudzes prāvests Ivars Vīgulis (attēlā), ticīgie atcerējās svētos Joahimu un Annu, kas bija Pestītāja vecvecāki, kā arī ieklausījās vārdos par viņu ticību un lūgšanām, viņu ģimenes piemēru, audzinot Mariju.

Foto - A. Kirsanovs

“Dricānu dominante”.

Melodijas un dziesmu vārdi ikvienu klausītāju rosināja ieskatīties savā dvēselē, pakavēties atmiņās un pārdomās. Skanēja, piemēram, “Cimdu raksti”, “Laiks pēc sapņa”, “Tikai negribi visu”, “Likteņa sūtnis”, “Zemei un dziesmai”, ko, kā atzina A.Eriņš, vislabāk izpildīja viņa meita Aija, kura jau astoņus gadus atdusas zemes klēpi. Andris atklāja, ka esot gandrīz bērpilietis, jo dzimis līcas otrā pusē – Ozolsalā. Bērzu baznīcā esot jau muzicējis, savukārt Baiba un Madara

Foto - A. Kirsanovs

šo dievnamu apmeklēja pirmo reizi, piebilstot, ka ļoti jauka aura baznīcai, sastapti gaiši un sirsnīgi cilvēki, esot patīkami būt kopā un svinēt svētkus kopā ar draudzi.

Sirsnībā un pateicībā.

Par dvēseliski silto koncertu izskanēja daudz paldies vārdu mūziķiem gan no klausītājiem, gan organizatoriem. Ar labiem vārdiem neskopojās ne draudzes prāvests un draudzes vecākā, ne Balvu novada domes priekšsēdētājs J.Trupovnieks un citi apmeklētāji, sakot paldies ikvienam, ar kura palīdzību svētki izdevās brīnišķīgi.

Foto - A. Kirsanovs

Foto - A. Socka

Svinīgais gājiens. Kupls ticīgo pulks ar garīga prieka sajūtu un pateicību Dievam devās procesijā apkārt baznīcai.

Cienājas un sarunājas. Pēc koncerta baznīcas dārzā pulcējās gan bijušie un esošie bērzpīlieši, gan ciemiņi. Ikviens tika iepriecināts ar sātīgu un garšīgu cienastu.

Foto - A. Kirsanovs

Ar akordeonu.

Mūziķis A.Eriņš atzina, ka koncertu klausījās labvēlīgi cilvēki, bet viņam tomēr bijis uztraukums, trīcējusi sirsnība: “Lai bijuši simtiem koncertu, katrā tomēr klātesošs ir stress un

atbildība. Man prieks par jūsu baznīcu, kur esmu ne pirmo reizi, par draudzi, publiku, ar kādu labestību uzņēma katru vārdu un motīvu, pat atkārtoti lūdza izpildīt kādu dziesmu.” Taujāts par šo vasaru, kas nav īpaši draudzīga lauksaimniekiem, viņš vēlēja izturēt šo gadu: “Dēlam ir saimniecība, es esmu tikai pirmais strādnieks pie viņa. Mūsu saimniecībā 7ha kartupeļu jau izslīkuši, vēl tikpat palicis. Diemžēl arī vasarāji labi nebūs, vēl nav zināms, kas būs ar ziemājiem. Mēs, cilvēki, esam tik daudz pieķēzījuši kopējo pagalmu, ko par zemeslodi saucam, un tik daudz Dievam netīkamu darbu darijuši, netīkami runājuši, baušļus neesam ievērojuši, ka nevaram īpaši sūdzēties. Nesaku, ka esmu pilnīgi ticīgais, ne katru svētdienu aizeju uz baznīcu, bet cenšos atbalstīt ar darbu, tehniku, palīdzību vai citādi gan draudzes, gan prāvestus.”

Svētki un piedzīvojumi

Naudaskalnā uzdarbojas jaunie mednieki

26.jūlijā Naudaskalnā pulcējās aktīvās atpūtas cienītāji un viņu atbalstītāji, lai piedalītos īpašajā svētku dienā. Dienas laikā norisinājās dažādas aktivitātes, kas nodrošināja ikvienam iespēju atrast ko sev interesantu. Svētki sniedza lielisku iespēju apvienot cilvēkus no dažādām vietām un radīt neaizmirstamus mirkļus, kas ilgi paliks atmiņā. Ikviens dalībnieks un atbalstītājs piedzīvoja šo dienu kā patiesu kopā būšanas brīdi, kurā valdīja pozitīvas emocijas, sirsnība un prieks.

Trāpīgais garām šāvējs. Šaušana ar pneimatisko ieroci ir prasme, kas prasa ne tikai precizitāti, bet arī augstu koncentrēšanās spēju un pacietību. Vai tēmēsi, kā īsts šāvējs, vai šāviens aizceļos mīglā? Katrs dalībnieks centās pārvarēt savas robežas un uzlabot precizitāti, taču ne visi tika līdz mērķim.

Šāviens buka pēdās. Kaķenes šaušana pa mērķiem apvieno medību garu un bērnības jautrību vienā trāpījumā. Satverot kaķeni, ievietojot lodi un stiepjot gumiju, dalībnieki ar aizrautību mēģināja trāpīt mērķi. Ar katru šāvienu valdīja atmiņas par bērnības piedzīvojumiem, kad tādas vienkāršas spēles lika justies kā īstiem medniekiem.

Atmiņas spēle ar LEGO. Dalībniekiem bija jāuzbūvē LEGO klucīšu struktūra vai piramīda, vadoties pēc attēla. Uzdevums bija salikt pēc iespējas ātrāk un precīzāk, kamēr tika uzskaitīts laiks.

Uz aci. Dalībniekiem bija jānosaka attālums uz aci, kā to darīja senie mednieki mežā. Tā bija īsta pārbaude, vai tava sestā maņa ir pietiekami attīstīta. Pirmais mērķis bija 129 metri, otrais – 132 metri, un trešais – 61 metrs. Pieaugušo grupā visprecīzāk attālumus līdz mērķiem noteica Aivars Lizinskis, izcīnot 1.vietu.

Izklaide. Bērniem bija pieejamas piepūšamās atrakcijas, kurās viņi varēja izklaidēties bez maksas.

Loka bullis. Šaušana ar loku bija kā atgriešanās pie senču meistarības un instinkta. Dalībniekiem bija pieejams viss nepieciešamais aprīkojums – loks, bultas, šaušanas cimds un aizsargplāksne apakšdelmam, kas bija piemērots gan pieaugušajiem, gan bērniem.

Viens no dalībniekiem, 6 gadus vecais Ernests, kurš ieguva 24 punktus, pierādīja, ka arī bērni var būt lieliski šāvēji. Sacensības kļuva īpaši aizraujošas, kad četri dalībnieki sasniegta vienādus rezultātus un tika veikta atkārtota šaušana.

Trofeju mednieks. Basketbola bumba tika mesta no distances, sākot no aptuveni četriem metriem. Jānis Kozlovskis jauniešu grupā iemeta bumbu no 7 metru un 7 centimetru attāluma, iegūstot pirmo vietu. Vai metiens bija trofejas vērts?

Skrējiens apkārt ezeram. Jauniešu grupā sacensībās apkārt ezeram valdīja spraiga konkurence. 3.vietu ieguva Daniels Laizāns, 2.vietu – Raitis Kozlovskis, bet visātrākais starp jauniešiem bija Kirils Timofejevs. Distanci visīsākajā laikā – 3 minūtēs un 43 sekundēs – pieaugušo grupā noskrēja Artis Ziemeļis.

Katls uz raga. Katls burbuļoja, stāsti plūda un vēderi rūca. Ikviens varēja baudīt cienastu, kurā bija gan sātīgs sautējums, gan silta zupa.

Lappusi sagatavoja Rēzija Ozola

Robežnieki – Latgales stiprie ļaudis. Ludzas novads

Latgale – reģions ar spēcīgām saknēm, īpašu kultūrvēsturisko mantojumu un pierobežas specifiku – ir arī vieta, kur pilsoniskā sabiedrība attīstās savā unikālā ritmā. Projekta “Robežnieki – Latgales stiprie ļaudis” ietvaros, balstoties uz intervijām ar sabiedriski aktīviem cilvēkiem Ludzas novadā, uzņēmējiem un ekspertu viedokļiem, piedāvājam ieskatu Latgales pilsoniskās sabiedrības šodienas ainavā – no līdzdalības sabiedriskajos procesos līdz pieredzei uzņēmējdarbībā, dzīvojot pie pašas valsts robežas.

EKSPERTA VIEDOKLIS

Par Latgales cilvēka pilsonisko aktivitāti un drošību

Līga Stafecka, *Providus vadošā pētniece, pētījuma par pilsoniskās sabiedrības organizāciju sektoru Latvijā 2020–2024 līdzautore:*

– Latgalē jūtama tā pārmantotā sajūta, ka citiem ir jārisina manas problēmas, un, kolīdz tās netiek risinātas, tā valsts ir slikta. Mēs sen nedzīvojam šajā režīmā, mums pašiem jāizcīnā šīs cīņas. Mēs nevaram prasīt, lai valsts arvien vairāk investē Latgalē, jo nav jau tā, ka Latgale ir īpaši apdalīta līdz šim. Visos reģionos tiek diezgan daudz investēts, arī Eiropas Savienības fondu līdzekļi. Jautājums – cik gudri šī nauda tiek investēta.

Protams, Latgales reģionam ir vajadzīga lielāka valsts uzmanība, tāpēc ka tā ir pierobeža ar divām agresorvalstīm. Skaidrs, ka tur ir grūti piesaistīt lielas investīcijas no Rietumiem, investori vienkārši baidās nākt šajā reģionā lielo risku dēļ. Tāpēc valstij jārod risinājumi, kā pierobežas cilvēkos vairot šo sajūtu, ka viņi ir piederīgi Latvijai. Labi, ka ir lokālpatriotisms, ka, mēs, latgalieši, izdzīvosim jebkuros laikos, tomēr valstij būtu vairāk jāizrāda interese. Būtu jāspēj izskaidrot svarīgo jau bērnudārzā un skolā, vien jautājums, vai izglītības saturs tam ir gatavs.

Nav tā, ka piederība valstij ir atkarīga tikai no valsts, arī pašvaldības ir valsts daļa, un mums nevajadzētu nošķirt šīs abas atbildības. Pašvaldībai ir daļa par to, vai cilvēki

nāk vai nenāk uz vēlēšanām. Cēsīs, Valmierā skolēni balso, piemēram, kur ierīkot puķu dobes. Tas šķiet tāds mazumiņš, bet skolēnos jau veidojas apziņa par balsošanu un procesiem, kurus arī viņi var ietekmēt. Pozitīvo rezultātu redzēsim pēc pāris gadiem, kad viņos būs izpratne, kas ir valsts un ko es kā cilvēks varu darīt.

Tāpat nopietnai interesei par Latgali es ticēšu tad, ja redzēšu, ka lielās valstiskās partijas nopietni strādā reģionos jau vēlēšanu starplaikā (tām ir piešķirts valsts finansējums, lai brauktu un runātu ar cilvēkiem), nevis pēkšņi, iesniedzot sarakstus pirms pašām vēlēšanām, lai cilvēki ticētu politiskiem lēmumiem un tam, kas notiek valstī, lai paši stātos partijās un startētu vēlēšanās. Šobrīd šāds darbs reģionos nenotiek.

Runājot par biedrībām, ir gluži vienalga, kas tās ir par biedrībām, galvenais, ka cilvēki nāk kopā un dara kopīgas lietas. Cilvēki veido tādu kā mikrokosmosu, kur apmainās ar informāciju, var palīdzēt viens otram, darīt to, kāpēc ir apvienojušies, – dziedāt vai dejot, vai runāt latgaliski utt. Ļoti vajadzīgas ir biedrības, kas aktualizē demokrātijas jautājumus un kas sadarbojas ar pašvaldībām, taču tām ir grūti pastāvēt Latvijā, jo nav viegli atrast pastāvīgu finansējumu, tāpēc ka finanšu avoti un konkursi vairāk virzīti uz konkrētām jomām. Ir labi, ka nevalstiskais sektors aptver vairākas jomas – kultūru, sportu –, tomēr būtu vajadzīgas vairāk arī tādas biedrības, kas aizstāv jauniešu intereses (ļaujot gūt pirmo demokrātijas procesu pieredzi) un kas iestājas par senioriem (lai nav tā, ka, tikko cilvēks aiziet pensijā, mēs par viņu aizmirstam), un šīs biedrības varētu iestāties pašvaldībās par jauniešiem un senioriem svarīgo.

Lai iesaistītos biedrībā, lai būtu pilsoniski aktīvs, ir jābūt apziņai par to, ka mūsu dzīve ir tā dzīve, ko veidojam mēs paši, nevis tas, ko diktē citi. Novēlu visiem mums būt darītājiem, nevis čikstētājiem.

Publicitātes foto

Svarīgs aktivitātes rosinātājs ir lietas, kas cilvēkus uzrunā un liek iedegties

Valsts prezidents Edgars Rinkēvičs:

– Nebūtu pareizi, ja kāds no Rīgas atbrauktu un teiktu, kā jādzīvo – tas tā nestrādā. Reģionālajās vizītēs tiekos ar jauniešu nevalstiskajām organizācijām, un vienmēr cenšos jauniešus uzmuntrināt un iedvesmot būt aktīviem, tiesa, tie, kas redz, ka var būt aktīvi, spēj sadarboties, tie to arī dara. Man bija izcili laba saruna ar jauniešiem Līvānos pagājušajā gadā, un Latgalē šobrīd ir ievēlēts jaunākais pašvaldības vadītājs (Līvānu novada domes priekšsēdētājs Dāvids Rubens), tas parāda, ka jaunieši ir aktīvi arī Latgalē.

Normatīvie akti piedāvā dibināt iedzīvotāju konsultatīvās padomes. Man daudzviet Latvijā ir prasījuši, kā šīs padomes aktivizēt. Vienmēr uzsveru, ka to nevar izdarīt «no augšas». Ja cilvēks redz, ka vietējās varas vīri strādā, ka viņu dzird un viņš var panākt pārmaiņas, tad arī būs vēlme darboties šajās padomēs un apvienoties nevalstiskajās organizācijās.

Daudziem liekas, ka galvenā recepte ir: iedosis naudu un viss būs labi, bet, manuprāt, tas tā nestrādā, tas nav labākais organizācijas veids. Vēl viens svarīgs aktivitātes rosinātājs ir lietas, kas cilvēkus uzrunā un liek iedegties. Daudz kur Latvijā ir ļoti nopietna kustība pret vēja parkiem, tiek veidotas biedrības. Attiecīgi rodas jautājums gan attīstītājiem, gan pašvaldībām, gan arī Klimata un enerģētikas ministrijai – vai ir pietiekami skaidrots šis jautājums un vai runātāji ir arī ieklausījušies iedzīvotājos.

Egītas Terēzes Jonānes foto

Lielāka privilēģija ir dzīvot Ludzā, nevis Rīgā

Pārkāpjot Ludzas picērijas «Astotais rajons» sliekšni, pārsteidz sienu gleznojumi un fotogrāfijas, latgaliešu grāmatu kolekcija plauktā un... smarža. Krāsns strādā gandrīz bez pārtraukuma, jo īpaši vasarās ludzāniešiem un ciemiņiem garšo picas, teica Agnese Malaka. Bet viņas vīrs Elmārs Malaks, rullējot mīklu kārtējai picai, pajoko: «Ēdot mūsu ceptās picas, cilvēki nesatraucas par liekajiem kilogramiem, jo tās ir ļoti garšīgas.»

Atgriešanās un Astotā rajona stāsts

Agnese, kuras vecāku mājas ir Rēzeknē, un Elmārs, kurš ir ludzānietis, kādu laiku dzīvoja un strādāja Rīgā, bet tad abi un Elmāra brālis Ēriks nolēma, ka jāatgriežas Latgalē, un devās uz Ludzu. Tobrīd gan vecāki, gan draugi bija šokā, taču viņi tika nomierināti, paskaidrojot, ka lielāka privilēģija ir dzīvot Ludzā, nevis Rīgā.

Prātojot par iespējamo nodarbošanos, radās doma par pašu uzņēmumu un nozari, kas iedvesmotu nākt uz darbu ar prieku. «Palikām pie idejas par picēriju, tāpēc ka Rīgā kādu laiku cepu picas, turklāt tās garšo pašiem. Atradām telpas. Šajā ēkā kādreiz bija alus krodiņš, vēlāk – veikals, un, ieraudzījuši to internetā, nopirkām par smieklīgu naudu,» atminējās Elmārs. Agnese pievienojās stāstam, ka ar ēku patiešām paveicies, tās dizains, apdare, aprīkojums... viss tapis ar pašu, ģimenes, draugu pūlēm.

Vaicāts, kāpēc picērijas nosaukums ir «Astotais rajons», Elmārs pastāstīja, ka jau no bēnu dienām draugi zināja – ja viņi nevar atrast mājās, tad viņš būs pie veikala nr. 8 (arī šodien tur ir veikals, bet jau ar citu nosaukumu), ko viņi ar draugiem bija iesaukuši par «Astotā veikala rajonu». Kad tapa picērija, tās nosaukums bija zināms uzreiz – «Astotais rajons». Elmārs uzsvēra: «Kad ludzānieši atnāk pie mums ēst picu, viņi saka: jā, jā, atceros to astotā rajona veikalu, pats tur iepirkos. Esam atpazīstami, un tas ir patīkami.»

Cep to, kas garšo pašiem

Protams, picērijas galvenais satvars ir tās cilvēki un picas, to veidi drīz sasniegs skaitli 40. Agnese un Elmārs priecājas, ka kolektīvs ir stabils un strādīgs, ja apmeklētājs nāk pēc apmeklētāja, picu mīklu veido un picas cep visi, tostarp Elmārs, Agnese un Ēriks.

«Mūsu picērija un tās nosaukums ir kļuvis par sava veida Ludzas zīmolu – gan ludzānieši, kas atbrauc tikai ciemos, gan ciemiņi, pabijuši šeit vienreiz,

Egītas Terēzes Jonānes foto

Agnese, Elmārs un Ēriks iedrošina Latgales jauniešus veidot savus uzņēmumus dzimtajā pilsētā vai pagastā, un viņi no savas pieredzes zina teikt – ja biznesa ideja ir rokā, nav jābaidās to īstenot

iebrauc apēst picu arī otro un trešo reizi. Katru jauno picu nogaršojam paši – viss kolektīvs, un, ja tā mums garšo, tad palaižam tautās,» stāsta Agnese.

Kā ir strādāt uzņēmējam pierobežā?

Ludzā dzīvo un strādā atvērti un strādīgi cilvēki, un visi nāk uz picēriju smaidoši, līdzīgi ir arī Kārsavā un citviet Latgalē, priecīgi pauž Agnese. Arī Elmārs Latgales šarmu sajūt cilvēku viesmīlībā, dāsnumā un valodā (latgaliešu izloksņu dažādība piestāv Latgalei, iestarpina Agnese).

Vaicāti, kā ir strādāt uzņēmējiem pierobežā, Agnese un Elmārs pauž vērojumus, ka Latgalē darba ritms ir mierīgāks, un, ja arī tev nebūs tāda peļņa kā Rīgā, vienalga būs klientu loks, kas cienīs tavu darbu un pirks tavu preci. Arī kultūras dzīve Latgalē, pateicoties Latgales vēstniecībai GORS un norisēm turpat Ludzā, ir kļuvusi daudz aktīvāka nekā bija savulaik.

Agnese un Elmārs iedrošina Latgales jauniešus veidot savus uzņēmumus dzimtajā pilsētā vai pagastā un mudina – ja biznesa ideja ir rokā, nav jābaidās to īstenot pat tad, ja citi teiks, ka ideja ir absurda. Klausies sevī, nevis citos, uzsvēra Agnese. Ja nesanāks ar pirmo reizi, tad jāmēģina otro, arī trešo reizi, jāvirzās uz mērķi, piebalsoja Elmārs. Abi bija vienisprātis – ja darīsi no sirds un tas, ko darīsi, tev patīks, tad tas būs vajadzīgs un patīks arī citiem.

«Ludza ir vieta, kur var īstenot jebkuru biznesa ideju un kur var dzīvot ar savu ģimeni,» uzsvēra Agnese. «Mūsu picai klāt vēl ir mīlestība uz Latgali, mīlestība uz Ludzu un to darbu, ko mēs darām,» piebilda Elmārs.

Ēriks Kondrāts – Latgales amatniecības un tradīciju sargātājs

Gundars Katlins Vovens foto

Ēriks Kondrāts ir Ludzas amatnieku centra vadītājs, kurā meistari darbojas, radot tautas tērpus, koka, māla, metāla, tekstila darbus, stāstot un mācot senās amatu prasmes un tradīcijas. Turpat pāri ielai izveidojis arī «Latgaļu kukņu», kas ieguvusi Latgales kulinārā mantojuma zīmi. Ēriks ir īstens Latgales mantojuma un tradīciju sargātājs un glabātājs, jo pats ikdienā ir arī zemnieks un, kā pats saka, «zemniekam ir jābūt viss» – viņš mākot gan grozu uzpīt, gan kalt, gan izveidot kaut ko no māla.

Kā sākās jūsu ceļš līdz Ludzas amatnieku centra izveidei?

– Es biju biznesa konsultants Lauku atbalsta dienestā Latgales reģionā. Mums bija projekts, kur bija paredzēts apmācīt jaunos uzņēmējus, būtībā iemācīt viņiem pilnīgi visu – mārketingu, grāmatvedību, ekonomiku – līdz pat uzņēmuma dibināšanai, projekta mērķis bija nodibināt četrus uzņēmumus. Mēs šo mērķi izpildījām un uzņēmumus nodibinājām, viens no tiem bija Ludzas amatnieku centrs, kuru dibināja ļoti talantīga amatniece. Diemžēl pēc kāda laika uzņēmums faktiski bankrotēja, bet, tā kā ideja bija ļoti laba, mēs to pārņēmām.

Kāda ir centra misija?

– Veicināt mazo uzņēmējdarbību, ne tikai amatniecību, bet arī dzīvotspējīgu lauku vidi.

Jūs esat sociālais uzņēmums, tomēr reģionos sociālo uzņēmumu aktivitāte ir zema – kāpēc, jūsuprāt, tā ir un kā to varētu mainīt?

– Pirmkārt, es domāju, ka te visvairāk grēko pašvaldības, jo, piemēram, mūsu Ludzas novada pašvaldībai nav pieņemti vispār nekādi noteikumi attiecībā uz sociālajiem uzņēmumiem. Piemēram, veicot cenu aptaujas, pareizi būtu, ja cenu aptaujā sociālajam uzņēmumam būtu priekšrocība.

Ko, jūsuprāt, nozīmē būt sociāli atbildīgam uzņēmējam pierobežas mazpilsētā?

– Mēs izgatavojam tautas tērpus, un būt sociāli atbildīgam mūsu gadījumā nozīmē nenovirzīties no sava mērķa, tāpat nerāžot tos no sintētiskiem audumiem, kas, iespējams, būtu ērtāk. Mēs faktiski esam, es domāju, vienīgie Latvijā, kas gatavo autentiskus tautas tērpus, īpaši arheoloģiskos. Tas nozīmē, ka tos veidojam no dabī-

giem materiāliem – svārkus no vilnas, krekļus – no lina – visu kā no arheoloģijas grāmatām.

Šobrīd sadarbojaties ar visiem Latvijas novadiem vai tikai Latgales?

– Sadarbojamies ar visiem, pat ar ārvalstīm – Vāciju, bet, ja mums ir daudz pasūtījumu, mūsu prioritāte, protams, ir šūt pasūtījumus Latgalei.

Šogad pirms dziesmu un deju svētkiem jums noteikti ir daudz darba. (Intervija notika pirms XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem)

– Jā, ļoti daudz! Šujam vairāk nekā divsimt tautas tērpu.

Kā jūs vērtējat Latgales amatniecības tradīciju nozīmi mūsdienās?

– Tas ir dzīvesveids, un es uzskatu, ka agri vai vēlū tās pazudīs... Kā jau lielākā daļa, daudz kas ir aizgājis un aizmirsts. Lūk, mēs sēžam keramiķa darbnīcā, bet viņš nomira pagājušajā gadā, un Ludzā vairs keramikas nebūs, un tur neko nevar darīt. Būtu skaisti saglabāt šīs amatniecības tradīcijas, bet praktiski ar to var nodarboties tikai hobijs. Mūsu uzņēmumam šobrīd ir piesaistīti četri pieci speciālisti, trim no viņiem šis ir pamatdarbs, bet pārējās meitenes – audējas paralēli strādā kur citur, savās saimniecībās, un tas ir labi, ka viņas laukos dzīvo un strādā. Ziniet, tas palīdz arī demogrāfiskajai situācijai, jo vienai meitenei ir trīs bērni, otrai – četri, bet trešajai – divi.

Amatniecības centrs noteikti strādā arī kā tūristu piesaistes elements.

– Pavisam noteikti, arī pirmsākumos, deviņdesmitajos gados, Ludzas tūrisma informācijas centru nodibinājām kā privātu

iestādi. Bija jāgatavo bukleti, lai parādītu, kas tad mums šeit ir, un sapratām, ka nav jau uz kuriem cilvēkiem braukt – nekas nav sakārtots un īsti pieejams tūristiem. Tāpēc amatniecības centrs kļuva par vienu no pirmajiem tūrisma objektiem. Pirmās veidojām ekskursijas un stāstījām par seniem arodiem. Mums bija dažādi instrumenti un privātās kolekcijas, tās tika veidotas pēc dibināšanas, likām sludinājumu, lai no lauku mājām ved mums visādus senus instrumentus – veda kaudzēm un vēl šobaltdien ik pa laikam kāds kaut ko atved.

Jūs esat Ludzas novada Nirzas pagasta iedzīvotāju konsultatīvā padomē. Kā vērtējat šo iniciatīvu?

– Ļoti labi, jebkurā gadījumā nekad nevajag nolaist rokas, ir jācīnās, bet ir viena liela problēma. Es divas reizes biju uz sapulcēm, uz kurām arī iedzīvotāji atnāca, un vairs es iet pagaidām nevēlos. Atnākušie iedzīvotāji sūdzas par kanalizāciju, ceļiem, bet tās ir lietas, kas jārisina pagastu pārvaldniekiem, kuri saņem atalgojumu par savu darbu. Iedzīvotāju konsultatīvajai padomei nav ne resursu, ne vajadzības to darīt. Es uzskatu, ka šo padomju funkcija ir vest aktīvu sabiedrisko dzīvi. Tā kā es šogad iešu pensijā, pieteicos vadīt seniorus, un septembrī organizējam braucienu uz Ālandu salām.

Kāda ir dzīve pierobežā un vai, jūsuprāt, šeit ir droši?

– Es domāju, ka mums šeit pat ir drošāk nekā Pierīgā un Jēkabpilī. Padomāliet, ja mēs runājam par karu, šeit pierobežai un Latgalei viņi izies cauri bez apstāšanās, bet īstā cīņa sāksies pie Jēkabpils, pie Rīgas. Un nevajag mežus izcirst pie mums, meži ir arī drošības jautājums! 🌲

Ruslana Žorža – iedvesmojoša jauniešu līdere

Ruslana Žorža ir iedvesmojoša līdere – Ludzas novada Zilupes Bērnu un jauniešu centra jaunatnes darbiniece, Zilupes jauniešu iniciatīvu grupas vadītāja, aktīva Zilupes iedzīvotāju konsultatīvās padomes locekle un nupat pabeigusi bakalaura studijas Mākslas menedžmenta programmā Daugavpils Universitātē. Ruslana ir arī deju kolektīva vadītāja un pati aizrautīgi dejo tautas dejas, ar savu piemēru iedvesmojot jauniešus iesaistīties kultūras un sabiedriskajā dzīvē. Par viņas ieguldījumu jauniešu līdzdalības veicināšanā un sabiedriskajā aktivitātē liecina arī apbalvojums – 2021. gadā viņa ieguva «Ludzas novada Jauniešu Gada balvu» nominācijā «Gada jauniešu».

Jūs esat ļoti sociāli atbildīga un aktīva – ieskicējiet savu ikdienu.

– Es esmu jaunatnes darbiniece Ludzas novada Bērnu un jauniešu centrā šeit, Zilupē. Te bērniem nav daudz ārpuskolas nodarbību un pulciņu iespēju, ir tikai Zilupes Mūzikas un mākslas skola, bērnu un jauniešu tautas deju kolektīvi. Šeit es arī vadu un esmu līdere Zilupes jauniešu iniciatīvu grupai, kur mums ir aktīva komanda, ar kuru kopā strādājam, organizējam vietējiem jauniešiem dažādus pasākumus, meistarklases, radošās darbnīcas, manā pašņē ir deju grupa «Adrenalīns», un šie jaunieši arī brīvprātīgi palīdz un iesaistās mūsu iniciatīvās un pasākumos, ko rīkojam jauniešiem.

Kas pamudina aktīvi iesaistīties darbā ar jauniešiem un citās sabiedriskajās aktivitātēs?

– Kad es vēl mācījos Zilupes vidusskolā, mana māsa sāka strādāt Zilupes Bērnu un jauniešu centrā, tāpat kā tagad es, par jaunatnes lietu speciālistu, un mēs kopā izveidojām jauniešu iniciatīvu grupu. Tā lēnām un pakāpeniski sākām strādāt un darīt, lai attīstītu un iekustinātu mūsu Zilupes jaunatni, lai viņiem būtu iespēja kvalitatīvi pavadīt savu brīvo laiku. Domāju, mums tas ir veiksmīgi izdevies, jo Zilupes jauniešus zina arī ārpus Ludzas novada.

2021. gadā jūs ieguvāt nomināciju «Gada jauniešu» – ko jums nozīmē šī nominācija un kā tā ietekmēja jūsu turpmāko ceļu?

– Togad mēs ļoti daudz strādājām, un es biju ļoti gandarīta, ka mani ieraudzīja un

novērtēja, man bija liels prieks un gods saņemt šo balvu. Šogad viens no mūsu jauniešiem ieguva šo balvu, un patiesībā man bija vēl lielāks prieks par to, nekā tad, kad pati to saņēmu, jo es palīdzēju šim jauniešim būt aktīvam un redzamam Zilupē un Ludzā. Šādi panākumi mani motivē un mudina strādāt vēl vairāk.

Kā jūs raksturotu Zilupes jauniešus, kādi viņi ir?

– Viņi ir enerģiski un traki. Mūsu jauniešu deju kolektīvu sauc «Tracis», un, manuprāt, tas ir labākais vārds, lai mūs raksturotu. Mūsu jaunieši ir arī ļoti talantīgi, radoši, komunikabli – es vienmēr esmu teikusi, ka viņi ir paši labākie! Varbūt mums ir viens mīnuss, ka mums reizēm ir bail runāt latviski valodā, jo lielai daļai dzimtā valoda ir krievu valoda, un, lai gan mēs zinām latviski valodu, iespējams, mūs reizēm sabremzē bailes kļūdzies un tikt nosodītiem. Bet, neskatoties uz šo valodas barjeru, Zilupes jaunieši grib komunicēt un iesaistīties it visā.

Kādas vēl ir vajadzības vai izaicinājumi, ar kuriem sastopas jaunieši pierobežā?

– Iespējams, tas, ka mēs esam ļoti tālu no tuvākās valstspilsētas un vispār no visām lielajām pilsētām. Piemēram, skolai vest bērnu tālākās ekskursijās ir finansiāli izaicinoši. Mūsu Zilupes jauniešu iniciatīvu grupai finansiāli palīdz izglītības iniciatīvu centrs Jēkabpilī, viņiem ir projekts «Darbīgās kopienas», tieši ar viņu palīdzību mēs varam noorganizēt mūsu lielāko ikgadējo pasākumu ar nosaukumu «Radošums zaļumos». Visus pārējos pasākumus gan mēs

Gundars Katlins Vovens foto

organizējam un rīkojam paši, darām visu ar savām rokām, izmantojam savu naudu. Bet pieļauju, ka šīs problēmas ir visur, ne tikai pierobežā.

Jūs darbojaties arī Zilupes iedzīvotāju konsultatīvajā padomē – cik aktīvi ir vietējie iedzīvotāji?

– Mēs tikai pavasarī sākām strādāt un sākām ļoti aktīvi. Patiesībā bija ļoti grūti, jo es paralēli beidzu studijas Daugavpils Universitātē, bet mums ir izveidojusies ļoti laba komanda, lielisks priekšsēdētājs un vietnieks – Mihails Martinovs un Anatolijs Lapiks. Mēs tiešām ļoti cenšamies strādāt aktīvi, bet problēma ir tā, ka mēs zinām, ko mēs gribam, bet īsti nezinām, ko grib Zilupes iedzīvotāji. Mums ir pastkaste veikalā, kurā cilvēki var iemest savus ierosinājumus, vēlmes, vajadzības, bet līdz šim brīdim tur nav vēl neviena ziņojuma. Mums ir bijušas arī atklātās padomes sēdes, bet arī tām nav atsauces no iedzīvotājiem. Vai tās ir bailes vai varbūt domas, ka tam nav jēgas, es nezinu. Tikmēr mēs arī paši vēl mācāmies un mēģinām saprast, ko mēs varam un ko drīkstam darīt, jo ne viss ir mūsu kompetencē.

Ko jūs vēlētos, lai saprot tie, kas nekad nav bijuši Zilupē vai Latgales pierobežā?

– Man ļoti gribētos, lai šeit būtu attīstītāks tūrisms un lai cilvēki nebaidītos no pierobežas. Pirms kāda laika mums bija projekts ar jauniešu organizāciju «Klubs «Māja» – jaunatne vienotai Eiropai», un viņu pirmais jautājums bija – vai jums nav bail dzīvot pierobežā, tik tuvu Krievijai? Nē, pagādām nav bail šeit dzīvot. Mums šeit ir

interesanti, ir attīstība, un pie mums noteikti ir vērts braukt, lai redzētu Zilupes skaistu mu, brīnišķīgo dabu un labsirdīgos cilvēkus.

Daudzi izvēlas braukt prom no pierobežas un Latgales. Kāpēc un kā viņus motivēt palikt šeit dzīvot?

– Patiesībā man nav atbildes uz šo jautājumu, jo es pati gribu turpināt studijas Rīgā un es nezinu, vai es atgriezšos. Šeit nav darbavietu, un tas ir lielākais klupšanas akmens. Esmu dzirdējusi, ka mums šeit būs jauna viesnīca, kur noteikti būs jaunas darbavietas vietējiem iedzīvotājiem, un tas ir labi. Bet, kā motivēt jauniešus šeit palikt, es tiešām nezinu, jo es pati neesmu vairs tik ļoti motivēta šeit palikt, arī mans tētis dzīvo un strādā Anglijā.

Kā jūs redzat Zilupi pēc desmit gadiem un kādu lomu jūs vēlētos tajā spēlēt?

– Man tiešām gribētos redzēt, ka šeit viss ir lieliski, lai viss attīstītos, cilvēkiem būtu darbavietas, lai mūsu skola strādātu un tajā būtu daudz bērnu. Man sāp sirds par to, jo, kad es vēl mācījos šeit, un tas bija ne tik senā pagātnē, vēl likās, ka bija dzīvība, bet tagad viss sāk piekļust... Tomēr, lai šeit viss izdotos, tas jau nav atkarīgs tikai no zīlupiešiem vien, bet pēc novada apvienošanas arī no Ludzas novada pašvaldības. Es negribētu teikt, ka tagad viss ir sliktāk, bet uzmanības mums noteikti ir mazāk. Patiesībā šķiet, ka šobrīd jaunieši pat sāk pamazām vairāk palikt savā dzimtajā pusē, nekā tas bija pirms kāda laika. Man noteikti nav bail atstāt šo vietu, jo bez manis nekas neapstāsies, šeit ir jaunieši un aktīvi cilvēki, kuri darīs visu, lai aktīva dzīve turpinātos. 🌲

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. #SIF_MAF2025

Sadarbības projektā piedalās mediji: «Diena», «Vietējā Latgales Avīze», «Latgales Laiks», «Ezerzeme», «Vaduguns», «Rēzeknes Vēstis», radio «Alise Plus»

Par projekta «Robežnieki – Latgales stiprie ļaudis» rakstu saturu atbild to autori.

MAF
Mediju atbalsta fonds

Lai kas tamā pasaulī nanūtyktu, saime dūd spēku

Jura un Ilgys Ivanovu spēka olīts ir saime i sātā

Ilga i Jurs Ivanovi saimniekoj sovā apskatis saimniecībā «Bites» Zafesjes pogostā, pošā Zylupis pīvortē, i, kai soka ilga, cylvākim vajag pazeit na tikai sovys saimis i sātys viesturī, bet i pļovu, kaida ir jōs bogōteiba.

Kod gribis pošam sovu styureiti zemis

Ilga i Jurs dzimuši i auguši Nirzā. Jurs pīder pi pyrmūs Latvejis rūbežsorgu saimis. Pyrmūs godus jis iz rūbežys kontrolis punktu, kur strōdova, gōja kōjom (tūreiz nabeja

sabīdriskō transporta i pošim sovys mašyns, a ceļu dubļu laikā i zīmā varēja izbraukt tikai ar traktoru), tamdeļ Ilga i Jurs nūsprīde, ka jōnūpīerk sāta Zylupē voi pi pīlsātys, lai tyvōk Jura dorbam. Gribēja ar vysu zemi, lai byutu sovys styureits, kur kapavōtīs.

Ilga atsacerēja: «Jura koleģis pastōsteja, ka Zylupē dzeļvoj jō mama, i jai tik daudz zemis navajag, tai jei myusim šytū gobolu, kas beja aizaudzys, padāravōja.»

Turysms sōkōs ar bazneicu

Ilga i Jurs nu breivys grybys dorbovōs Pasīnis katūļu bazneicā, tur veidōti altaru nūformiejumi, svātku veitnis (vīns rūtōjums bejs pat 24 m garš), i tys vyss beja ilgys i draudzis ticeigūs darynōts. «Bazneicōs padareits daudz, tagad jau nav tī godi, tagad vairōk dorom sovā sātā. Bet vyss sōkōs ar bazneicu. Pasīnē prāvests beja Pīters Deglis, i vīnu reitu pusē sešūs jis atbrauce pi manis i saceja – mes ar tevi braucam iz seminaru, tu byusi Pasīnis bazneicā par gidu. Seminara pasnīdzēja saceja prīsteram, ka maņ ir lēls potencials i ka mani vajag paturēt bazneicā. Daudz turistu brauce iz Pasīni, i, prūtams, vaicova, kū var pasavērt vēļ... I var saceit tai, ka ar bazneicu sōcēs turisms myusu saimē. Jurs aizgōja peņsejā, i mes sōkom aktīvi dorbōtīs i sovā sātā,» pastōsteja Ilga.

Jurs vadōšū Latvejis restauratoru vadeibā daudz kū ir atjaunovs Pasīnis bazneicā, itamā dorbā īguļdejs pošā laiku i naudu, bet tod jam rodōs īntereise par bārza tōsim. Jis vērēs muzeju fondūs, kai bārzu

var izmontōt. Šudīņ Latvejā ir tikai diveji bārza tōšu meistari – Zvierbuļu saime Līgatnē i Jurs Ivanovs Latgalē ar ļūti originalim dorbiem (pats daudz eksperimentej, i jam vyss pasadūd, palīļej veiru ilga). Pi Jura cīmovuši pat japāņi, īcīnejuši jō dorbus i niu pārk tūs, ilga stōstēja prīceigi.

Jurs pībīļde: «Vysod vajag koč kū dareit. Bārzs i kūka dorbi maņ pateik jau nu biemeibys. Muns tēte rūbēja kōrmus (ēkas – latgalēšu val.), i bārza tōšu trauki nav muns vīneigais dorbs. Prūtu kaļt, prūtu alumineja līšonu – vysu izprūmeju. Bez dorba laukūs navar.»

Ilga arī voda rodōšōs darbneicis – gatavoj godskōrtu svātku rūtōjumus, rūkysprādzis i c., i uzskota, ka rodōšums ir kotrā cylvākā. Sovys pūdņika darbneicys organizē arī dāls Jōņs – vīnā plauktā izstōdeiti jō veidōtī mōla pūdī.

Turpat iz gōlda salikti piparmātru, raudīņu i cytu augu syrūpi, tūs Ivanovu saime gatavoj pošī, taipat jī pīdōvoj prīžu produktus (čīkuru zapti, pumpuru syrūpu i tt.). Ivanovu saimei pyrmajim Latgalē pīškeire Dabiskūs pļovu produktu sertifikatu gon par augu izceļsmis produktim, gon par amatnīceibu. Taisni Ivanovu saime beja tī, kas izdūmōja veidōt konstruktoru «Puzuris», kuru varī sasīt pats. Kasteitis, vysbīžōk pyrms pošim Zīmysvātkim, ceļoj pa visu pasauli, tōlōkō vīta i bejuse Australeja...

Ūtrs dāls Mārtiņš arī īzasaista «Bišu» dorbus, bet ikdīnā jis ir multimōkslinīks (gatavoj rekvizitus kinai, taipat dorboļās ar kūku, metalu, mōlu i tt.). Interesanti, ka, pa-

sateicūt Mārtiņa talantim, saimnīceibys pogolmā i fīlmātys daudzys fīlmys.

Atsagrīzūt pi sarunys par gīda dorbu, Ilga pajūkova, ka vaira navar saskaiteit, cik tūs maršrutu izveidōts, lai gon dažūs jei cīmeņus vairs navad, deļtam ka pīrūbežā nalegalūs migrantu dieļ izsludynōta ōrkōrtys situaceja.

Saime dūd spēku

Mōja i mōja, bet svareigōks ir cylvāks. Lai paleidzātu obim dālim pōrvarēt smogys slīmeibys, ilga atroda specialistus, pošā vūicejōs, i tagad ir prīceiga, ka dāli i vasali i lelī paleigi «Bītēs».

Obi atsacerēja, kai Ludzys nūvoda cylvāki, i jū saime, pyrmī Latvejā uzjēme Ukrainys bieglus, sazīdova kotrs kū varēja – pōrtyku, drēbis, sagys, naudu; pošvajdeiba īdeve mōjūklus. Mes, latgalīši, asam izpaleidzeigi ļauds, tys myusim īvuiceits nu babeņom i dzedim, i vacōkim, – tai ilga.

Lai kas tamā pasaulī nanūtyktu, saime dūd spēku, soka ilga i Jurs. «Mes kūpā i kotrs atsevišķai prūtām daudz kū, i dolomīs ar sovom zynōšonom ar pōrējū pasauli. Pi myusim kotru godu atbrauc ap 5000 cylvāku. Pasaverit – myusim pļovā aug taidys zōlis, kas nav «Sorkonajā grōmotā», bet tōs ir unikalys. Mes izmontojam senōkōs latvīšu garšvīlys (maņ dōrkūpja-agronoma diplomdorbs Bulduru tehnikumā beja par garšaugim). I myusim ir tik daudz jaunū receptū syrūpim i zaptēm, tikai vajag drupeit vairōk laika. Bet ir labi. Mes asam sovā saimē, sovā sātā,» Ilga prīcojās. ■

Priesteris Vitālijs Filipenoks ar pētnieka un galdnieka talantu

Vitālija Filipenoka ikdiena caurausta arī ar baznīcas svētkiem

Zilupes, Pasienes, Briģu, Istras un Launderu katoļu draudžu prāvests Vitālijs Filipenoks uztur ne tikai garīdznieka kalpošanu, bet arī īsteno dažādus projektus un organizē saimnieciskus darbus ar mērķi pētīt un atjaunot sakrālo mantojumu, proti, dievnamus, kapličas, krucifiksus... Viņš arī pēta dievnamu vēsturi un priesteru dzīvestāstus. Sarunā priesteris uzvēra, ka to visu dara Dieva godam.

Atgriezās dzimtās Zilupes draudzē

«Esmu piedzimis šeit, Zilupes apkaimē, un Zilupes katoļu draudze ir mana dzimtā draudze. Dzīvojam gan Zilupē, gan vecmāmas mājās laukos pie Pasienes, ģimene bija ticīga, tāpēc gājām uz Zilupes un Pasienes katoļu baznīcu. Kad mācījās Zilupes vidusskolā, sāku piekalpot par ministrantu baznīcā, tobrīd Zilupes baznīcā par prāvestu kalpoja Aigars Bernāns. Gāju uz Svēto Misi katru dienu, bet svētdienās braucām ar priesteri arī uz citu draudžu baznīcām.

Tieši tad jau apzināti iesaistījās draudzes dzīvē, sāku lasīt Svētos rakstus, apmeklēju rekolekcijas, apzinājos, ka man patīk veidot attiecības ar Dievu. Domājot par dzīves jēgas meklējumiem, vēlējos, lai man ir kas tāds,

kas ir paliekošs, nezūdošs, un tā pamazām ieinteresējos par priesteru aicinājumu.

Pēc Zilupes vidusskolas iestājos Rīgas Garīgajā seminārā. Tur studēju sešus gadus, pēc tam, studijas noslēdzot, bīskaps Jānis Bulis mani Rēzeknes Jēzus Sirds katedrālē iesvētīja par priesteri un uzreiz norīkoja kalpot turpat katedrālē par vikāru, kur mana kalpošana ilga piecus gadus. Pēc tam vienu gadu biju vikārs Preiļu katoļu draudzē. Visbeidzot bīskaps mani nozīmēja par prāvestu dzimtajā Zilupes katoļu draudzē. Tas bija Covid-19 pandēmijas laiks. Sākumā man bija jākalpo Zilupes un Pasienes katoļu draudzēs, tad bīskaps uzticēja arī Briģu, Raipoles, Rundēnu, Launderu un Istras draudzes, un šobrīd es kalpoju Zilupes, Pasienes, Briģu, Istras un Launderu draudzēs,» pastāstīja priesteris.

Pēta sakrālo mantojumu

Šovasar Vitālijs Filipenoks vietējo Istras pagasta kopienu iepazīstināja ar savu pētījumu par Istras Jaunavas Marijas Bezvainīgās ieņemšanas dievnama un draudzes vēsturi. Dievnams Istrā iesvētīts pirms 85 gadiem, bet pirmās liecības par katoļticību Istrā datētas ar 17. gadsimtu. Pirms tam, 2022. gadā, izdota viņa grāmata par Pasienes pagastā dzimušo priesteri, Rīgas Garīgā semināra pasniedzēju, floristu un publicistu Viktoru Terenkeviču. Vaicāts, ko pēta šodien, priesteris pastāstīja, cik unikāls ir Pasienes katoļu dievnams un tā klosterēka gan savā arhitektoniskajā, gan vēsturiskajā stāstā, tāpēc pēta abu šo ēku vēsturi.

Atjauno sakrālo mantojumu

Vitālijs Filipenoks saka – kur vēsture un fakti, tur rodas sasaiste ar restaurāciju, turklāt viņš mīl strādāt ar rokām, sevišķi mīli ir galdnieka darbi jeb darbošanās ar koku, ko viņš sauc par meditāciju. Pasienes dievnamā pie Dievmātes altāra var apskatīt krucifiksu, ko viņš veidojis no koka kā pateicību Dievam par priesteru aicinājumu. Priesterim ir sava neliela darbnīca Zilupes baznīcas kurtuvē ar paša radītu darbapaldu, kas darbojas pēc 3D printera principa tikai ar koku. Interesanti, ka Vitālijs Filipenoks darinājis jau desmitiem krucifiksu, tie Latgalē rotā gan dievnamus, gan ceļmalas.

Jāiestarpina, ka pirms šīs sarunas viņš atjaunoja koka solu, kas atradies pie Pa-

sienes baznīcas. «Tas man nemaksāja teju neko – sols tapa no nogrieztā koka, kas bija atvests malkai, man vienīgi bija jānopērk skrūves un krāsa. Tagad pie baznīcas veco solu nomainīsim ar jaunu,» priesteris pauda priecīgi.

Viņš gan restaurācijas, gan atjaunošanas darbiem piesaista arī projektu finansējumu, atzīstot, ka tā ir papildu iespēja izdarīt kaut ko vēl labāk un vēl vairāk, lai sakrālo mantojumu saglabātu nākamajām paaudzēm.

Multikulturālā Austrumu pierobeža

Priesteru kalpošana Austrumu pierobežā atšķiras no kalpošanas vietās, kas ir tuvāk Rīgai un lielpilsētām, atzina Vitālijs Filipenoks, uzsverot, ka pierobeža galvenokārt ir lauku teritorija, un šeit, tāpat kā citviet laukos, cilvēki labi pazīst viens otru. «Tu redzi viņus ikdienā, un viņi redz tevi ikdienā, satiekamies kristībās, laulībās, bērēs... ar laiku iepazīstam viens otru. Tas nav iespējams lielpilsētās, kur dzīvo daudzreiz vairāk iedzīvotāju. Te kopiena ir draudzīgāka, un tas ir labi, taču baznīca ir viena, tāpēc arī tad, ja ir kādas nesaskaņas, cilvēkiem jāiet un jāsatiekas tajā pašā baznīcā. Tas sirdsapziņas jautājums šeit ir daudz jūtīgāks, tāpēc ir cilvēki, kas šī iemesla dēļ izvairās iet uz baznīcu.

Ja palūkojamies uz Zilupes un Pasienes draudzēm, šeit ir multikulturāla kopiena valodu, tautību, arī konfesiju ziņā. Šeit ir daudz jauktu ģimeņu, un retas ir tās saimes, kur būtu tikai katoļi vai tikai pareizticīgie. Mēs zinām, kas kurā draudzē – katoļu vai pareizticīgo, vai vecticībnieku – notiek, kā jākrīstī bērni vienas vai otras konfesijas baznīcā, jo viss ir cieši saistīts,» pastāstīja Vitālijs Filipenoks.

Multikulturālai kopienai raksturīgas daudzas valodas, tāpēc arī priesteris Svētās Mises vada vairākās valodās – latgaliski, latviski, krieviski un poliski.

Cik droši jūtas robežnieki?

Priesterim ir savs vērojums par drošību Austrumu pierobežā: «Esmu piedzimis un dzīvojis laukos, mūsu lauku māja atradās 200 m no tagadējās Krievijas robežas. Ļoti labi atceros (lai arī biju vēl bērns), kā atjaunoja Latvijas valsts neatkarību un kā slēdza valsts robežu. Gar mūsu māju stiepās ceļš, atbrauca ekskavators un pārraka to, turpat

uzlika dzeloņdrāti, lai neviens tur vairs nebrauktu, pēc tam uz robežas sāka strādāt robežsargi. Atceros, ka mana vecmamma puišus, kas staigāja gar robežu Latvijas armijas formastērpos, cienāja ar pienu... Vēlāk uz robežas atīrīja joslas, tā stiepās uz mūsu zemes, tāpēc piešķīra zemi kompensācijā. Robeža un robežsargi bija mūsu ikdiena. Pakāpeniski šajā robežas pusē mājās palika tukšas, viss aizauga, tagad šeit ir augsts metāla žogs. Cilvēki saka – ja kāds no Krievijas brauks pāri robežai, tad viņi neapstāsies pie mums, jo dosies uz lielākām pilsētām; ja laidīs dronus, tad tie lidos mums pāri. Citi pauž neizpratni par jauno likumprojektu «Pretmobilitātes infrastruktūras izveides likums», kas ļauj valstij atsvināt privātās zemes armijas vajadzībām, daži pat pajoko – ko tu apstrādā savus laukus, ja tos vienaiņa atņems. Tas viss šobrīd ir daudz aktuālāks par to, cik droši viņi jūtas šeit, Austrumu pierobežā. Cilvēku prāts šeit ir vairāk nodarbināts ar praktiskiem, sadzīviskiem jautājumiem, tostarp to, vai būs darbs, kāda nākotne ir maniem bērniem utt.»

Vitālijs Filipenoks uzskata, ka pierobežas pašvaldībām un iedzīvotājiem vēl vairāk jāattīsta tūrisms, jo šeit ir ko redzēt – pretī debesīm slejas dažādu konfesiju baznīcas, redzama dabas pērle starp diviem ezeriem – Grebja kalns, kas veidojies, kūstot ledājiem, un kur ir reti biotopi, taureņi, kas sastopami tikai tur, šeit dzīvo dažādu tautību cilvēki, interesanta ir viņu valoda un kultūra. «Aicinu biežāk apmeklēt pierobežu, jo šeit ir ko redzēt un piedzīvot,» aicina priesteris intervijas izskaņā. ■

Priesteris labprāt darbojas ar koku

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. #SIF_MAF2025

Sadarbības projektā piedalās mediji: «Diena», «Vietējā Latgales Avīze», «Latgales Laiks», «Ezerzeme», «Vaduguns», «Rēzeknes Vēstis», radio «Alise Plus»

Par projekta «Robežnieki – Latgales stiprie ļaudis» rakstu saturu atbild to autori.

MAF
Mediju atbalsta fonds

Pašvaldības policijai – jauna priekšniece

Saglabāt nostāju un tiekties uz mērķiem

Pagājušajā ceturtdienā Balvu novada domes sēdē par Balvu novada pašvaldības policijas priekšnieci apstiprināja līdzšinējo vecāko inspektori LINDU LAPSI, kura darbu jaunajā amatā uzsāks pēc lēmuma saskaņošanas ar Iekšlietu ministriju. Balveniete, kura pašvaldības policijā strādā jau nepilnus sešus gadus, uzsver, ka darāmā netrūkst, bet no atbildības nekad nav vairījiesies.

Ar kādām domām un emocijām sagaidījāt deputātu vienbalsīgo lēmumu, apstiprinot Jūs priekšnieces amatā?

– Sācies jauns dzīves posms, jo laikā, kad līdzšinējo priekšnieci Ritu Kravali aizvietoju viņas prombūtnē, nebiju pilnvērtīga iestādes priekšniece, bet pienākumu izpildītāja. Savukārt šobrīd šajā amatā esmu ne tikai ar visiem simts, bet pat ar tūkstoš procentiem, nu jau uzņemoties absolūti pilnu atbildību par katru soli un darbību iestādes darbā.

Vai, stājoties jaunajā amatā, Rita Kravale devusi līdzīgu arī ceļamaizi?

– Jā, viņas vārdi bija: “Viss, kas notiek, notiek uz labu vai arī par mācību!” (Smaida – aut.pieb.). Jebkurā gadījumā vispirms vēlos izteikt vislielāko pateicību par Ritas Kravales ieguldīto darbu un sniegto pieredzi, kas ir nenovērtējama. Viņa neapšaubāmi ir augstas raudzes profesionāle ar vislielāko atbildības sajūtu un plašām savas jomas specifiskām zināšanām. Man un kolēģiem Rita Kravale bija ne tikai iestādes vadītāja, kura daudz deva profesionālajā jomā, bet arī draugs, ar kuru vienmēr varējām parunāties, izstāstīt savu sāpi un atrisināt visas problemātiskas situācijas.

Viena no lielākajām un nozīmīgākajām lietām, ko varu mantot no Ritas Kravales, ir zināšanas par Balvu pilsētas un novada iedzīvotājiem. Tas pašvaldības policijas darbā ir ļoti svarīgi. Tāpat līdzšinējai priekšniecei esmu ļoti pateicīga, ka ļāva man sevi pierādīt kā pienākumu izpildītājai, ar ko veiksmīgi tiku galā. Esmu plānojusi un vadījusi pašvaldības policijas darbu, sastādījusi darba grafikus un norikojumu maršrūtus, sniegusi atbalstu juridiskajos jautājumos, guvusi plašu pieredzi gan operatīvajā darbā, gan arī organizatoriskajos procesos un kopumā rūpējusies par kārtību un drošību visā novada teritorijā. Protams, kļūšana par priekšnieci nebūtu iespējama bez manas iniciatīvas un mērķtiecības, un noteikti arī bez kolēģiem, kuri mani kolektīvi atbalstīja izvirzīšanā priekšnieces amatam. Arī šobrīd komunikācija ar Ritu Kravali nav pazudusi, kuru ne tikai allaž gaidām un gaidīsim, bet nepieciešamības gadījumā arī turpmāk lūgšim profesionālu padomu, ko viņa nekad nav atteikusi.

Lai dzīvē kaut ko sasniegtu, nepieciešams spēcīgs pamats. Kur pavadījāt bērnības gadus, ieguvāt izglītību?

– Teju visa līdzšinējā dzīve pavadīta Balvos, bet izglītības ceļi mani aizveduši arī citviet. Sākumā mācījies Balvu pamatskolā, kas savulaik atradās Balvu muižā, pēc tam izglītību turpināju kādreizējā Balvu pilsētas ģimnāzijā. Pēc tam, nolūcā attīstīt sportistes karjeru vieglatlētikā (augstlēkšanā, tāllēkšanā un sprinta skriešanā), devos uz Murjāņu sporta ģimnāziju. Joprojām turpinu nodarboties ar fiziskajām aktivitātēm, bet vairs ne profesionālā līmenī. Galu galā tomēr atgriezos dzimtajā pusē un vidusskolu absolvēju tagadējā Balvu Valsts ģimnāzijā, pēc kā pabeidzu Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmiju un ieguvu bakalaura grādu jurisprudencē. Savukārt pirmās darba gaitas bija Balvu novada domē, kur, aizvietojojt darbinieci viņas prombūtnes laikā, pildīju juriskonsultes pienākumus. Darbs domē ilga divus gadus, līdz mani uzrunāja Rita Kravale un piedāvāja strādāt pašvaldības policijā. Ņemot vērā, ka savu nākotni vēlējos saistīt ar darbu, kur ir kustība, piemēram, ar sportu vai militāro sfēru, piedāvājumam piekritu. Pārbaudes laikā gan es, gan arī Rita Kravale nonācām pie secinājuma, ka esmu piemērota šai profesijai un varu sniegt savu ieguldījumu iestādes darbā.

Un, ja nebūtu Ritas Kravales piedāvājuma...

– ... tad, ļoti iespējams, ar dzīvesbiedru būtu devušies uz ārzemēm. Tomēr esmu ļoti apmierināta, ka šobrīd esmu tur, kur esmu. Mani darbs pašvaldības policijā patiesi aizrauj. Sākotnēji gan šis darbs nešķita tik ļoti saistošs, jo pārsvarā ikdiena bija saistīta tikai ar likumdošanu un citiem juridiskiem jautājumiem. Ļoti vēlējos redzēt, kas notiek pašvaldības

policista darbā ārpus iestādes, bet esmu secinājusi, ka jāiziet cauri visiem posmiem: sākumā ir teorija un tikai pēc tam – prakse.

Kāpēc pieņēmt lēmumu kandidēt uz priekšnieka amatu?

– Esmu tendēta tiekties tikai uz augšu un mani ļoti motivē iespēja augt profesionāli. Turklāt esmu sapratusi, ka spēju veiksmīgi aizvietot Ritu Kravali viņas prombūtnes laikā, kā arī mana līdzšinējā veiksmīgā darba pieredze vecākās inspektora amatā ir ļoti tuva tam, ko ikdienā dara priekšnieks. Tādēļ nolēmu, ka varu vadīt un risināt jaunas darba vides izaicinājumus. Protams, ir aspekti, kuri sagādā grūtības, bet viss ir izdarāms.

Kādi ir personīgie galvenie izaicinājumi, esot priekšnieces amatā?

– Spēja saglabāt savu nostāju un tiekties uz izvirzītajiem mērķiem. Proti, ja nepieciešams darīt to, kas jādara, tad no tā arī nedrīkst atkāpties. Savukārt problemātiskākās lietas pašvaldības policijas darbā Balvu novadā saistītas ar nekustamo īpašumu uzturēšanu un kopšanu, un darbu ar nepilngadīgajiem. Proti, statistika liecina, ka, salīdzinot ar 2024. gadu, šogad likumpārkāpumi, ko izdarījuši nepilngadīgie, ir palielinājušies. Iespējams, tas saistīts ar aktivitāšu piedāvājuma trūkumu novadā vai arī gluži vienkārši ar jauniešu nevēlēšanos iet un darīt, bet tendenci savu brīvo laiku izšķiest veltīgi. Tas ne vienmēr saistīts ar alkohola lietošanu, bet nereti – ar huliģaniskām darbībām. Tas, ko šajā sakarā var darīt un arī dara pašvaldības policija, ir prevencija – jauniešu informēšana izglītības iestādēs par šādas rīcības potenciālajām sekām, iespējamo administratīvo atbildību un citiem aktuāliem jautājumiem. Kas attiecas uz nekustamo īpašumu uzturēšanu, mūsu redzeslokā regulāri nonāk vieni un tie paši nesakoptie īpašumi. Ja preventīvais darbs un brīdinājumi nesniedz rezultātu, uzsākam administratīvā pārkāpuma procesu, kad persona tiek saukta pie likumā paredzētās atbildības. Ir arī piemēroti reāli sodi. Domāju, ka arī ikvienam

Balvu novada iedzīvotājam ir patīkami atrasties sakoptā vidē.

Un kā ar alkohola lietošanas problemātiku publiskās vietās?

– Jā, arī šādi sabiedriskās kārtības pārkāpumi joprojām ir ļoti aktuāli. Tā bijusi un ir problēma jau gadiem. Balvu pilsētā turpina darboties atskurbtuve, kur tiek nogādāti pārlietu lielā alkohola reibumā esošie cilvēki ne tikai no Balvu, Gulbenes un Alūksnes, bet arī no Smiltenes novada. Jāteic, atskurbtuves klientu skaits ir samazinājies. Viens no iemesliem ir, ka daļa līdzšinējo regulāro klientu devušies aizsaulē.

Kā saredzat finansiālos izaicinājumus pašvaldības policijā – atalgojums, materiāltechniskais nodrošinājums?

– Runāsim atklāti, – ja ir atbilstošs atalgojums, tad ir arī vēlme strādāt. Tādēļ, lai nodrošinātu efektīvu un kvalitatīvu darbu, pašvaldības policijas darbiniekiem, pirmkārt, viennozīmīgi nepieciešams paaugstināt atalgojumu. Pretējā gadījumā nespēsīm noturēt tos darbiniekus, kuri savus pienākumus pilda šobrīd. Vai ir cerību stariņš, ka atalgojums tiks paaugstināts? Šis jautājums joprojām ir atklāts, ko mēs redzēsīm nākamā gada pašvaldības budžetā, bet šogad turpinām strādāt ar pašreizējo atalgojumu. Otrkārt, noteikti izvērtēsīm piedāvājumu (ja vien tāds būs) pašvaldības policistiem doties sniegt atbalstu robežsardzei uz Latvijas un Baltkrievijas robežas – tāpat, kā to šobrīd dara Valsts policijas darbinieki. Arī Iekšlietu ministrs nesenaajā darba vizītē Balvu novadā uzsvēra, ka šāds priekšlikums ir realizējams. Vienlaikus šādā gadījumā būs jāizvērtē, vai tas neradīs papildus slogu mūsu tiešo pienākumu izpildei. Kas attiecas uz materiāltechnisko nodrošinājumu, priecājamies, ka nupat esam saņēmuši jaunu dienesta automašīnu – busiņa tipa “Peugeot Boxer”. Vismaz pagaidām saglabāsim arī pašreizējos divus dienesta auto, kas gan savu laiku jau nokalpojušas un prasa papildus ieguldījumus to uzturēšanā. Tādēļ ceram, ka tuvākajā nākotnē vienu no automašīnām, kas ir sliktākā tehniskā stāvoklī, varēsīm nomainīt uz jaunu. Būtu labi, ja tā būtu ar pilnpiedziņu, jo mūsu rīcībā ir arī laiva, bet ar pašreizējās piedziņas automašīnām to nolaist publiskā ūdenstilpē ir problemātiski. Rezultātā šim darbam nākas piesaistīt pašvaldības policijas darbiniekus ar savām privātajām automašīnām. Jāpiebilst,

Foto - no personīgā arhīva

Linda Lapse. Jautāta, kādu vēstījumu vēlas nodot sabiedrībai, Linda Lapse aicina iedzīvotājus būt atsaucīgiem, modriem un nekavējoties ziņot par likumpārkāpumiem, nevis klusēt: “Tautas modrā acs ir ļoti vērtīga, jo pašvaldības policisti ne vienmēr var visu pamanīt un visur būt klāt. Vēlos pateikties arī ikvienam, kurš pēc apstiprināšanas pašvaldības policijas priekšnieces amatā mani apsveica un veltīja labus vārdus gan sociālajos tīklos, gan arī uzrunāja uz ielas. Tas ir patīkami, ko ļoti novērtēju.”

ka šobrīd pašvaldības policijā strādā 12 darbinieki – astoņi dodas norikojumos, bet četri ir uzraugi atskurbtuvē.

Kā vērtējat to, ka pašvaldības policistiem nav izdienes pensiju?

– Uzskatu, ka šis jautājums jāaktualizē, jo, pirmkārt, arī pašvaldības policisti strādā atbilstoši likumam “Par policiju” un pašvaldības policijas kompetence ir ļoti tuvu pielīdzināma Valsts policijai. Otrkārt, izbraucot uz izsaukumiem, nekad nevar pilnībā zināt, kā konkrētais notikums var izvērsties un ar kādiem apstākļiem var nākties saskarties pašvaldības policistiem – gluži tāpat, kā tas ir Valsts policijā strādājošajiem.

Vai turpinās videonovērošanas kameru tīkla paplašināšana?

– Tas ir viens no šī brīža izaicinājumiem, jo videonovērošanas kameras dažādos notikumos bieži vien nospēlē izšķirīgu lomu un fiksē daudz vairāk, nekā pašvaldības policists var konstatēt, esot patruļā. Kameru tīkls tiek paplašināts, un šobrīd Balvu pilsētā tiek uzstādītas papildus kameras. Jāuzsver, ka esam arī ļoti atvērti sadarbībai ar Valsts policiju, kas gan šobrīd nav gluži tāda, kādu to vēlētos. Tā jāveido efektīva un ar tendenci uz rezultātu sasniegšanu, nevis tikai tā, lai pašvaldības policijai, atklāti runājot, tiktu uzgrūsti kādi uzdevumi.

Kā saskatāt sadarbību ar laikrakstu “Vaduguns”?

– Pašvaldības policija ir ļoti atvērta, – iespēju robežās allaž būsim gatavi sniegt informāciju un nodot sabiedrībai vēstījumus ar laikraksta starpniecību.

Kontaktinformācija!

Balvu novada pašvaldības policija

Sporta iela 1, Balvi

E-pasta adrese: pasv.policija@balvi.lv

Tālruna numuri: 64520940, 29445114, 22442460 (Linda Lapse)

Darba laiks: no pirmdienas līdz ceturtdienai – no pulksten 8 līdz 22; no piektdienas līdz svētdienai – no pulksten 8 līdz pulksten 2.

/Darba laikā plānotas izmaiņas, par kurām informēsim!/
Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Sports

“Nūjot Prieks” – kustība, kas iedvesmo un vieno

Balvos nūjošana kļuvusi par vairāk nekā tikai sportu – tā ir kopības sajūta, fiziskā un garīgā veselība, kā arī iedvesma. Komanda “Nūjot Prieks” apvieno cilvēkus dažādos vecumos, kuri vēlas kustēties, izaicināt sevi un justies labāk. Ar saviem stāstiem dalās trenere Inta Ozola un komandas dalībnieki Intars Ozols un Madara Mozule. “Nūjot Prieks” grupā ir 37 dalībnieki, bet sporta komandas sastāvs mainās un svārstās no 10 līdz 18 cilvēkiem, kuri aktīvi piedalās treniņos un sacensībās.

Ceļš uz labāku pašsajūtu

INTA OZOLA

Mūsdienu noslogotajā dzīves ritmā mēs bieži aizmirstam par vienkāršām, taču būtiskām lietām – fiziskajām aktivitātēm, svaigu gaisu un veselīgu uzturu. Šie ieradumi būtiski uzlabo mūsu veselību un dzīves kvalitāti. Viena no pieejamākajām un dabai draudzīgākajām fiziskajām aktivitātēm ir nūjošana. Tā nav tikai pastaiga ar nūjām – tā ir pilnvērtīga ķermeņa kustība, kas aktivizē apmēram 90% muskuļu grupu. Atšķirībā no parastas iešanas, nūjošana ne tikai trenē kājas, bet arī stiprina muguru, plecus, rokas un vēdera muskulatūru.

Tā uzlabo stāju, līdzsvaru un palīdz uzturēt veselīgu ķermeņa svaru. Regulāri nūjot, iespējams samazināt sirds un asinsvadu slimību risku, uzlabot miegu un pat mazināt stresu. Tomēr veselība nav iedomājama tikai kustību kontekstā – liela nozīme ir arī tam, ko ēdam. Sabalansēts uzturs nodrošina organismu ar nepieciešamajām uzturvielām, vitamīniem un enerģiju. Veselīgs ēdiens palīdz uzturēt labu pašsajūtu, veicina vielmaiņu, stiprina imunitāti un ļauj smadzenēm strādāt skaidrāk. Tas atspoguļojas arī ārējā izskatā – ādā, matos un nagos. Veselīgs dzīvesveids nav tikai par ēšanu vai sportošanu. Tas ietver arī miera brīžus, līdzsvarotu dienas ritmu, pietiekamu miegu un prāta labsajūtu. Jo vairāk rūpējamies par sevi – gan fiziski, gan emocionāli, jo vairāk spēka mums ir ikdienas darbiem, ģimenei un sev pašiem. Aicinu visus – sāciet ar mazumiņu. Izejiet ārā nūjot, izvēlieties svaigus un dabīgus produktus, veltiet laiku sev. Jūs jutīsieties labāk, stiprāk, un dzīve kļūs piepildītāka. Veselība ir mūsu lielākā vērtība – parūpēsimies par to jau šodien! Vai es neesmu par vecu, lai sāktu nūjot? Īsā atbilde – nē! Nūjošanu var sākt jebkurā vecumā. Bieži cilvēki atturas no jaunu fizisku aktivitāšu uzsākšanas domājot, – esmu jau par vecu, man vairs nav tādas fiziskās sagatavotības vai negribu savainoties. Taču nūjošana ir viens no tiem sporta veidiem, ko patiešām var pielāgot gandrīz ikvienam – no bērniem līdz senioriem. Bērniem un pusaudžiem nūjošana palīdz uzlabot stāju, trenēt līdzsvaru un attīstīt kustību koordināciju. Tā ir arī lieliska iespēja *atiet* no ekrāniem un pavadīt laiku svaigā gaisā. Protams, bērniem nūjošanu nepieciešams pielāgot vecumam,

izvēloties īsākas distances, rotaļīgu pieeju un atbilstošu inventāru. Pieaugušajiem nūjošana ir efektīvs veids, kā kompensēt sēdošu darbu vai zemu fizisko aktivitāti ikdienā. Tā uzlabo sirds veselību, palīdz svara kontrolei un mazina stresu. Un pats labākais – nūjošanai nav nepieciešama īpaša fiziskā sagatavotība, tikai vēlme kustēties. Senioriem nūjošana ir īpaši vērtīga – tā saudzē locītavas, stiprina muskuļus, palīdz uzturēt līdzsvaru un mazina kritienu risku. Turklāt nūjošana kļūst arī par sociālu aktivitāti – iespēju satikties, parunāties, izkustēties kopā. Svarīgākais – sākt pakāpeniski, ievērot pareizu tehniku un pielāgot slodzi savām spējām. Ja ir veselības problēmas, ieteicams konsultēties ar ārstu vai fizioterapeitu. Taču lielākoties nūjošanu var droši ieteikt ikvienam. Nav par agru. Nav par vēlu. Ir īstais brīdis sākt kustēties! Nav jāmeklē tālu tie laiki, kad cilvēki, kas devās pastaigā ar nūjām, tika uzlūkoti ar smaidu vai pat atklātu izbrīnu. Daudzi vēl atceras jociņus par “kur ir slēpes?” vai vienkārši – “dīvainiši ar nūjām”. Sākotnēji nūjošana Latvijā tika uzskatīta par kaut ko svešu un nesaprotamu. Cilvēki nezināja, kāpēc vajag tās nūjas, un uz to raudzījās ar šaubām. Tā bieži tika asociēta ar senioriem vai rehabilitāciju, tāpēc šķita, – tas nav īsts sports. Bet laika gaitā viss mainījās. Cilvēki sāka izprast nūjošanas būtību. Parādījās pierādījumi par tās ieguvumiem veselībai. Arvien vairāk treneru, nodarbību, grupu, arī sacensības, festivāli, pārgājieni. Tagad vairs neviens nesmejas. Nūjotāji tiek uzlūkoti ar cieņu. Viņi rūpējas par sevi, kustas dabā un dara to ar prieku. Un daudzi no tiem, kas reiz smējās, paši tagad staigā ar nūjām, jo smieklī pāriet, bet veselība paliek.

Nūjošana kļuvusi par neatņemamu daļu no dzīves

MADARA MOZULE

Savu ceļu līdz nūjošanai sākotnēji izvēlējos ar vēlmi būt aktīvai un atrast sev piemērotu fizisku nodarbību. Ilgi meklēju, ko varētu iekļaut savā ikdienā, līdz sāku apmeklēt pilates nodarbības. Tieši tur arī iepazinās ar Intu Ozolu – treneri, kura man pastāstīja, ka Balvos darbojas nūjošanas komanda, kurā var pievienoties cilvēki dažādos sagatavotības līmeņos. Biju jau dzirdējusi labas atsauksmes par nūjošanu, – tas ir saudzējošs sporta veids locītavām, bet vienlaikus ļoti efektīvs. Tādēļ tas man šķita ideāli piemērots. Pirmajā gadā piedalījos 5 km distancē, bet tad kādā brīdī sapratu, ka mani ir potenciāls sasniegt vairāk. Ar katru treniņu uzlabojās izturība, tehnika kļuva precīzāka un pamazām radās vēlme izmēģināt garāku distanci. Ar Intas atbalstu un komandas iedrošinājumu šogad uzsāku piedalīties 10 km distancē. Kad uzzināju, ka 4. posmā esmu ieguvusi 1. vietu savā vecuma grupā, tas bija neticami, biju patiešām sajūsmināta! Tā bija mana pirmā uzvara, un emocijas vēl ilgi turējās sirdī. Bet vēl svarīgāks par šo uzvaru ir tas, ka esmu guvusi ne tikai uzvaras, bet arī draugus, atbalstu un kopības sajūtu. Nūjošana nav tikai stāsts par fiziskām aktivitātēm, tā ir arī par cilvēkiem, kuri kļūst par

neatņemamu dzīves daļu, kuri palīdz un iedvesmo. Treniņi ir regulāri, pārsvarā 2-3 reizes nedēļā. Koncentrējos uz tehniku, izturību un arī spēka vingrinājumiem. Mums ir arī koptreniņi, kas dod papildu motivāciju. Būt daļai no komandas man nozīmē to, ka mēs viens otru atbalstām, iedrošinām un dalāmies padomos. Arī sacensībās ir daudz vieglāk, kad zini, ka blakus ir cilvēki, kas tev tic. Grūtākais garākajās distancēs, piemēram, 10 km, ir ne tikai fiziskais, bet arī garīgais aspekts. Ir jāspēj saglabāt koncentrēšanos un ritmu, īpaši sacensību vidū, kad sākas nogurums. Bet ar pieredzi tas kļūst vieglāk. Nūjošana ir ļoti pozitīvi ietekmējusi manu ikdienas dzīvi – esmu kļuvusi aktīvāka, veselīgāka un pārliecinātāka. Pat darbdienās jutos enerģiskāka. Esmu atradusi līdzsvaru starp veselību un prātu. Kad treniņos šķiet grūti, motivēju sevi, atgādinot, kā jutos pēc treniņa, un gandarījums ir tā vērts. Reizēm pietiek aiziet uz koptreniņu, – komanda iedvesmo! Vēlos uzlabot savus rezultātus, kādreiz varbūt startēt arī ārpus Latvijas un iedvesmot citus jauniešus pamēģināt šo sporta veidu. Ja kāds vēl šaubās, vai pievienoties, es ieteiktu vienkārši pamēģināt! Nūjošana ir lielisks veids, kā saglabāt fizisko formu, iepazīt sevi un satikt fantastiskus cilvēkus!

Pirmajās sacensībās – 3.vieta

INTARS OZOLS

Pirmajā nūjošanas posmā sākotnēji sieva lūdza vienkārši piedalīties un noiet kopā ar viņu un meitu, lai viņām būtu drošības sajūta un atbalsts. Es pat prasīju, vai varu iet bez nūjām un numura, bet, protams, nācās visu paņemt līdzi, jo citādi mani distancē nelaistu. Tas bija pirmais solis, un visdrīzāk arī tas, kas lika domāt par to, kā būtu, ja es tiešām piedalītos

sacensībās. Bija interesanti redzēt, cik daudz varu sasniegt, un, tā kā beigu beigās ieguvu 3.vietu, tas radīja vēlmi izmēģināt vairāk. Nākamajās sacensībās jau nolēmu piedalīties nopietni, lai redzētu, ko varu sasniegt savā maksimālajā ātrumā. Ikdienā, lai gan trenējos reti, liela fiziskā slodze darbā un mājās palīdz uzturēt sevi formā. Taču jāatzīst, ka piedalīties sacensībās bez iepriekšējiem treniņiem nav viegli. Ja neesmu trenējies, man ir jābūt ļoti gatavam un apņēmīgam, lai izturētu distanci un sasniegtu labus rezultātus. Būt komandas dalībniekam ir lielāka atbildība, nekā vienkārši tikai līdzjutējam. Tu jūti, ka katra sekunde ir svarīga ne tikai tev, bet arī komandai. Tādēļ tas liek man ielikt visus spēkus, lai maksimāli ātrāk sasniegtu finišu. Nūjošanas sacensības kopā ar ģimeni ir ļoti īpašas. Tas nav tikai par uzvarām, tas ir par kopīgu pieredzi, par to, ka visi piedzīvojam emocijas. Kaut kas neizsakāmi vērtīgs ir tajā mirklī, kad redzi savus tuvākos sasniedzot savus mērķus. Ja runā par sacensību uztraukumu, jāatzīst, ka pirms starta īpaša satraukuma nav. Eju ar smaidu, jo galvenais ir baudīt procesu pat tad, ja sāk parādīties nogurums. Kad visi ir finišējuši, mēs kopā pārrunājam, kā katram

gājis, smejamies, jokojam un atkal atgūstam spēkus. Tas ir tāds brīnišķīgs noslēgums pēc smaga darba. Ja nav laika regulāri trenēties, psiholoģiskā sagatavotība parasti notiek tieši sacensību laikā. Es sāku ar mērķi vienkārši noiet distanci, lai komanda iegūtu labu vērtējumu. Bet tad trasē ieraugu cilvēkus, kuri ir man priekšā vai aiz manis, un rodas azarts, jo saprotu, ka varu vairāk. Tā sākas izaicinājums pašam pret sevi – pamazām attīstās vēlme sevi pārspēt. Mums ir lieliska atmosfēra, un pēc veiktā darba ir ļoti patīkama sajūta. Tas nav tikai par uzvaru, bet arī par to, kā jūties, kad zini, ka esi ieguldījis visus savus spēkus. Viriešiem, kuri šaubās, ieteiktu pievienoties komandai “Nūjot Prieks” – noteikti vērts pamēģināt! Sākumā tas var šķist neparasti vai ne gluži tavs stils, bet tas ir lielisks veids, kā būt aktīvam, atbalstīt ģimeni un pašam izbaudīt fizisko aktivitāti. Kā redzu savu nākotni? Grūti pateikt, jo nekad nevar zināt, kā viss attīstīsies. Tomēr tuvākajā laikā plānoju turpināt atbalstīt komandu un ģimeni. Galvenais ir dalīties pieredzē ar citiem un iedvesmot viņus pamēģināt šo sporta veidu. Nūjošana ir lielisks veids, kā uzlabot veselību un vienkārši izbaudīt aktīvu dzīvesveidu.

Lappusi sagatavoja Rēzija Ozola

Bīskapa vizitācija

Mācīsimies darīt labus darbus

Ar svētību un aicinājumu. Bīskaps atzina, ka Dieva žēlastībai ir liels spēks, tā rosina cilvēkus darīt skaistus darbus, kuri iepriecina pašu cilvēku un citiem paver ceļu uz ticību: “Labais vienmēr iepriecina, sagādā prieku. Centieties tiekties pēc augstākām vērtībām, pēc tām vērtībām, kas nāk no augšas, no Dieva, kas padara mūs par Dieva bērniem!”

Aija Socka

Aizvadītajā svētdienā Rugāju Romas katoļu baznīcā bija svētku diena, jo notika Rēzeknes-Aglonas diecēzes bīskapa Jāņa Buļa vizitācija.

Uzrunājot baznīcas apmeklētājus, bīskaps aicināja nākt pie Dieva ikdienā, iesākt dienu ar rīta lūgšanu, kā arī svētdienās apmeklēt baznīcu, kur gaida Jēzus un arī priesteris, kurš Jēzus vārdā svin svēto Misi un dod svētos Sakramentus: “Šī barība mums vajadzīga, lai būtu stipri ticībā, lai būtu stipri garā, lai nesalūztu, bet izturētu, pārvarot dažāda veida ciešanas, kuru visiem cilvēkiem ir papildinam.” Svētā Mise, kuras laikā bērni un jaunieši saņēma Iestiprināšanas sakramentu, bija

veltīta visiem klātesošajiem, pagasta un novada cilvēkiem. Bīskaps atgādināja lūgšanas nepieciešamību un skaidroja, kā un ko lūgt no Dieva: “Mēs varam būt žēlsirdīgi, laipni cilvēki, bet, lai tādi būtu, mums vajadzīga Dieva žēlastība. Tāpēc jānāk baznīcā, kur šo žēlastību saņemsim. Kādai vajadzētu izskatīties mūsu lūgšanai?”

Kas ir lūgšana, ja ne tikšanās ar Dievu, saruna ar Viņu? Mēs bieži lūdzam, izmantojot zināmas formulas. Protams, tā var darīt. Mēs pat no galvas zinām lūgšanas – “Tēvs mūsu”, “Esi sveicināta, Marija”, “Gods lai ir Tēvam un Dēlam”, “Es ticu”. Tomēr lūgšana ir vispilnīgākā, kad tā ir sirsnīga, plūst tieši no sirds.” J.Bulis atzina, ka lūgšanā svarīgi arī pateikties Dievam, runāt ar Viņu, lūgt, lai Dievs ir žēlsirdīgs, piebilstot, ka nav jāšaubās par lūgšanas spēku, jo, ja darīsim no sirds, būs pozitīvs efekts. Dievs, kā skaidroja bīskaps, vēlas mums dāvēt savu žēlastību: “Kas ir žēlastība? Tā ir Dieva palīdzība cilvēkiem, kas dara cilvēku svētu un sagatavo mūžīgai dzīvei. Kad mazs bērns ar pārliecību vērsas pie vecākiem lūdzot to, kas viņam nepieciešams, tas nav tāpēc, ka viņš to sadomājis, bet tāpēc, ka vecāki par viņu rūpējas un veicina viņa uzticēšanās attieksmi. Līdzīgi ir ar Dievu, Viņš ir mūsu labais Tēvs un vēlas mums dot to, kas mums patiešām ir nepieciešams. Ja mums jautātu, ko gribam saņemt no Dieva, būtu interesantas atbildes. Vai kāds pateiktu, ka vēlas saņemt pestīšanas žēlastību, grib būt atpestīts no ļauna un grib iemantot mūžīgu dzīvi Debesu valstībā? Drīzāk lūgumi būtu materiālas dabas...” Bīskaps uzsvēra ticības un lūgšanas nozīmi ikviena cilvēka dzīvē, aicināja klātesošos iemācīties, piemēram, lūgties “Rožukroni”, Dieva žēlsirdības kronīti”, zināt lūgšanas par mirušajiem un mirstošajiem. Lai lūgšana būtu pilnīga, kā skaidroja J.Bulis, tajā vajag ietvert lūgumus pēc tā, kas patiešām kalpo mūsu un citu cilvēku labumam, tai skaitā valsts labumam. Ikdienu lūgšanās vajadzētu pateikties Dievam par to, ka Viņš ir ienācis cilvēka dzīvē, varētu, piemēram, lūgt, lai Dievs māca pareizi dzīvot, pasargā no nelaimēm, jo, kā atzina bīskaps, daudzās ģimenēs ir dažādas problēmas, tāpēc vajag saukt uz Dievu: “Lai Jēzus vārdi – lūdziet un jums tiks dots, meklējiet un jūs atradīsiet, klauvējiet un jums tiks atvērts – ir mūsu ikdienas aicinājums uz dzīvām, draudzīgām, uzticēšanās pilnām attiecībām ar Dievu. Tādēļ steigsimies uz dievnamu, pildīsim šo dievnamu ar savu klātbūtni un mācīsimies darīt labus darbus!”

Bīskaps uzsvēra, ka Debesu valstībā ļaudis varēs ienākt, kad pienāks tā stunda, bet tagad mūsu uzdevums ir šo laiku piepildīt ar labiem, skaistiem, citiem patīkamiem darbiem. Novērtējot saposto dievnamu un daudzu cilvēku rūpīgo darbu, viņš aicināja priecāties par to, ka ir skaista vieta, kur tikties ar Dievu, ar Jēzu, kas ir Vissvētākajā Sakramentā. Būt priecīgiem par iespēju atstāt baznīcā grēku nastu Grēksūdzes sakramentā, pieņemt svēto Komūniju un sakārtot savu garīgo dzīvi: “Lai Dievs jums palīdz ar savu žēlastību, svētumu! Lai tiecamies uz Debesu valstību un slavējam Dievu par skaisto pasauli, ko Viņš devis, par cilvēkiem. Pateicoties Dievam un kalpojot Viņam, mums paveras ceļš uz Debesu valstību. Tās nav tās debesis, kuras redzam, kad ducina pērkons un sper zibens. Tās ir debesis garīgā nozīmē – jauna dzīve, jauna un garīga pasaule, kas nav uzbūvēta pēc šīs pasaules, bet izveidota pēc Dieva shēmām. Dievs pats ir nākamās dzīves arhitekts.” Svētku noslēgumā draudzes prāvests Oļģerts Misjūns veltīja sirsnīgus paldies vārdus visiem, kuri palīdzēja un darbojās katrs savā vietā, savā kalpojumā, lai bīskapa vizitācija izdotos godam. Savukārt Balvu novada pašvaldības deputāte Aija Mežale, uzrunājot klātesošos, pateicās ikvienam, kas lūdz Dievu, dara ikdienas darbus, mīl un saudzē savu ģimeni. Bīskapam viņa teica paldies par katru lūgšanu par Balvu novadu un cilvēkiem, kā arī vēlēja veselību, lai viņš joprojām lūdzas par cilvēkiem, par Balviem, par Latgali un Latviju.

Informē VMD

Mēnesi agrāk atcelti saimnieciskās darbības ierobežojumi egļu audzēs

Valsts meža dienests pieņēmis lēmumu atcelt saimnieciskās darbības ierobežojumus egļu audzēs mēnesi agrāk – ar 2025.gada 1.augustu. Egļu astoņzobu mizgrauža populācija valstī ir būtiski samazinājusies, tomēr piesardzība vēl jāievēro.

Lēmums pieņemts, apkopojot Latvijas mežzinātnes institūta “Silava” nacionālā monitoringa rezultātus un Valsts meža dienesta rīcībā esošos datus par feromonu slazdos noķerto vaboļu skaitu. Šī gada mizgrauža pirmās paaudzes lidošanas aktivitāte bijusi ievērojami zemāka nekā divus iepriekšējos gadus. Masveida lidošana novērota tikai lokāli dažās atsevišķās vietās. Kopumā var uzskatīt, ka lielākajā valsts daļā mizgrauža populācija ir samazinājusies.

“Šobrīd nav ziņu arī par plašiem svaigiem bojājumiem egles audzēs. Tas skaidrojams ar mizgrauzim nepiemērotajiem laikapstākļiem. Lietus un vēja dēļ mizgrauža vabolēm ir grūtības sapulcēties pietiekami lielos baros, lai spētu uzbrukt dzīvām eglēm. Turklāt mitrums palīdz saražot vairāk sveķus, līdz ar to koku dabiskā pretošanās spēja ir pietiekami augsta. Tas, ka šī gada mizgrauža pirmās paaudzes sekmes bijušas tik vājas, vieš cerību, ka būtiski bojājumi egles audzēm nav sagaidāmi arī vasaras otrajā pusē, kad attīstīsies otrā paaudze. Taču droši un precīzi dati par audžu bojājumu novērojumiem būs pieejami tikai rudenī,” skaidro Valsts meža dienesta Meža un vides aizsardzības daļas vadītājs INDULIS BRAUNERS.

Ņemot vērā situācijas uzlabošanos, Valsts meža dienests pieņēmis lēmumu atcelt saimnieciskās darbības ierobežojumus

vērtīgo egļu mežaudžu A, B, C aizsardzības zonās, kas tika noteikti ar rīkojumu Nr. 255. Tas nozīmē, ka mežu īpašnieki un apsaimniekotāji varēs atsākt darbus mēnesi agrāk, nekā tas bija noteikts iepriekš.

Neskatoties uz situācijas uzlabojumu, joprojām jāievēro piesardzība un jāveic aizsardzības pasākumi. Mežu īpašniekiem un apsaimniekotājiem augustā vēl jābūt piesardzīgiem ar skujkoku ciršanu. Svarīgi, lai ar svaigu skujkoku ciršanas atlieku smaržu nepievilinātu mizgrauzi blakus esošām egles audzēm. Krājas kopšanas cirtes un izlases cirtes priedes audzēs augustā var atsākt samērā droši, taču egļu audzēs šādus darbus vēlams atlikt uz vēlāku rudenī.

Ja egļu audzē konstatēti svaigi mizgraužu bojājumi, joprojām spēkā ar rīkojumu noteiktā kārtība, ka šādu audzi vai tās daļu var operatīvi nocirst sanitārā vienlaidus cirtē. Skujkoku izcirtumos, kas pārsniedz 0,8 hektārus, augustā jāturpina izvietot feromonu slazdus. Valsts meža dienests lūdz privāto mežu īpašniekus informēt par cirsmu izstrādi, lai dienesta darbinieki slazdu izvietošanu var veikt pēc iespējas operatīvāk.

Tāpat ir svarīgi pēc iespējas ātrāk izvākt no meža svaigi vējā gāztas egles, kā arī ilgstoši mežā neuzglabāt svaigus egļu kokmateriālus, jo tie var veicināt lokālu mizgraužu savairošanos.

VMD ir zemkopības ministra pārraudzībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas uzrauga meža apsaimniekošanu, medību un dabas aizsardzības reglamentējošo normatīvu ievērošanu, kā arī īsteno meža uguns apsardzību. Dienests uztur Meža valsts reģistru, kur tiek apkopota informācija par mežu, tajā notiekošo saimniecisko darbību, medībām un medijamiem dzīvniekiem.

Dažādi

Balvu novada pašvaldība pārdod atklātā mutiskā izsolē nekustamos īpašumus

Izsoļu norises datums – 09.09.2025.

Nr. p.k.	Nekustamais īpašums	Nosacītā cena EUR	Drošības nauda EUR (10%)	Solis EUR	Izsoles norises laiks
1.	“ Dīķis ”, Lazdulejas pagastā , Balvu novadā, ar kadastra numuru 3866 004 0308, kas sastāv no vienas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3866 004 0308, 0,0762 ha platībā. (Izsole starp pirmpirkuma tiesīgajām personām.)	300,00	30,00	100	plkst. 10.00
2.	“ Skaras ”, Lazdulejas pagastā , Balvu novadā, ar kadastra numuru 3866 004 0251, kas sastāv no vienas zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3866 004 0251, 0,1712 ha platībā. (Izsole starp pirmpirkuma tiesīgajām personām.)	500,00	50,00	100	plkst. 10.20

Visiem pretendentiem līdz 2025.gada 8.septembra plkst. 10.00 jāiesniedz pieteikums dalībai izsolē, jāiemaksā drošības nauda 10% apmērā no nosacītās sākuma cenas un reģistrācijas maksa 20 EUR (divdesmit eiro) Balvu novada pašvaldības, reģ. Nr. 90009115622, bankas kontā: AS “Citadele banka”, konta Nr. LV05PARX0012592970001.

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Balvu novada pašvaldības mājaslapā [www.balvi.lv](#).

Balvu novada pašvaldība izsludina atklātā mutiskā izsolē ar augšupejošu soli nomas tiesības uz:

Nr. p.k.	Nekustamais īpašums	Nosacītā cena EUR/ bez PVN	Izsoles norises laiks
1.	Nedzīvojamās telpas – Nr.12, Nr.13, Nr.14, Kārsavas ielā 16, Baltinavā , Balvu novadā, kas atrodas administratīvas ēkas (kadastra apzīmējums 3844 003 0374) pirmajā stāvā, telpu grupas kadastra apzīmējums 3844 003 0374 001.	EUR 29,89 (mēnesī)	08.08.2025. plkst. 10.40
2.	Balvu ielā 6, Kubulos , Kubulu pagastā, Balvu novadā, ar kadastra numuru 3858 006 0409, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 3858 006 0307 daļas, 1005 m² platībā, ar cieto asfaltbetona seguma laukumu, 860 m² platībā (kadastra apzīmējums 3858 006 0307 8001).	EUR 166,60 (gadā)	09.09.2025. plkst. 10.40

Ar izsoles noteikumiem var iepazīties Balvu novada pašvaldības mājaslapā [www.balvi.lv](#).

Dažādi

LOGI. DURVIS. Tālr. 26343039.	Skārda locīšana. Tālr. 28651152.	KAPU LABIEKĀRTOŠANA. VEIC VISUS KAPU APSAMNIEKOŠANAS DARBUS. TĀLR. 27873800.
Smalcina ganības un pļavas. Pļauj ar trimmeri. Tālr. 29165808.	Kapu vietas labiekārtošana, betonēšanas darbi. Tālr. 25742429.	

Der zināt!

Alkoholisko dzērienu aprites ierobežojumi

Ar šī gada 1.augustu par vairākām stundām tiks saīsināts alkoholisko dzērienu tirdzniecības laiks, tāpat tiks ierobežota iespēja iegādāties alkoholiskos dzērienus ar atlaidi.

Izmaiņas paredz grozījumi Alkoholisko dzērienu aprites likumā, kas stājas spēkā 2025.gada 7.februārī.

Saīsināts tirdzniecības laiks

Alkoholisko dzērienu aprites likuma grozījumos noteikts, ka ar 1.augustu alkoholiskos dzērienus **mazumtirdzniecībā un internetā no pirmdienas līdz sestdienai varēs iegādāties no plkst. 10.00 līdz 20.00, bet svētdienās – no plkst. 10.00 līdz 18.00.**

Turklāt internetā iegādātos alkoholiskos dzērienus būs atļauts piegādāt (izsniegt) pircējam ne agrāk kā pēc sešām stundām no pasūtišanas brīža.

Jaunie tirdzniecības laika ierobežojumi neattieksies uz tādām mazumtirdzniecības vietām, kurās alkoholiskie dzērieni tiek realizēti tikai izlejamā veidā un nodrošināta to patērēšana uz vietas, kā arī beznodokļu tirdzniecības veikaliem.

Paredzēts, ka komersanti, kas līdz šī gada 31.jūlijam saņēmuši tādu speciālo atļauju (licenci) alkoholisko dzērienu vai alus mazumtirdzniecībai, kurā norādītais darbības vietas darba laiks pārsniedz grozījumos noteikto tirdzniecības laiku, līdz 2025. gada 31. decembrim Valsts ieņēmumu dienestā varēs iesniegt iesniegumu attiecīgās speciālās atļaujas (licences) pārreģistrācijai, nemaksājot valsts nodevu par speciālās atļaujas (licences) pārreģistrāciju.

Ierobežoti tirdzniecību veicinoši pasākumi un reklāma

Grozījumi noteic, ka mazumtirdzniecības vietās, tostarp tirgojot alkoholu internetā, no 2025. gada 1.augusta būs aizliegti tādi alkoholisko dzērienu tirdzniecības veicināšanas pasākumi, kuros kopā ar alkoholisko dzērienu piedāvā ar atlaidi iegādāties citu alkoholisko dzērienu, preci vai pakalpojumu vai kopā ar citu preci vai pakalpojumu ar atlaidi iegādāties alkoholisko dzērienu. Tāpat tirdzniecības vietas vairs nevarēs piedāvāt iegādāties kopā (tai skaitā vienā iepakojumā) vairākas alkoholisko dzērienu vienības par zemāku cenu, izņemot piedāvājumu iegādāties vairākas alkoholisko dzērienu vienības vienā iepakojumā, ja cena par vienu iepakojumā esošo vienību nav zemāka kā cena, kas būtu maksājama, pērkot vienu alkoholisko dzērienu vienību atsevišķi. Aizliegts arī piedāvāt alkoholisko dzērienu iegādi ar atlaidi patērētāja lojalitātes programmas ietvaros. Savukārt alkoholisko dzērienu degustācija būs atļauta tikai alkoholisko dzērienu tirdzniecības vietās (izņemot azartspēļu organizēšanas vietas) un alkoholisko dzērienu ražošanas vietās vai ražotāja telpās.

Ar 1.augustu stingrāki ierobežojumi skars arī alkoholisko dzērienu cenu un atlaižu reklāmu. Proti, tā tiks aizliegta preses izdevumos, drukātos reklāmas izdevumos un patērētājiem paredzētās publikācijās, kinoteātros, tīmekļvietnēs un tiešsaistē (tai skaitā tiešsaistes saskarnēs), izmantojot pasta (arī elektroniskā pasta) pakalpojumus, mazumtirdzniecības vietās, kurās notiek alkoholisko dzērienu tirdzniecība (tostarp ar distances līgumu tīmekļvietnē un mobilajā lietotnē).

Cenu un atlaižu reklāmas ierobežojumi neattieksies uz alkoholisko dzērienu ražošanas vietām un ražotāju telpām.

Paziņojums

No 4.līdz 8.augustam iespējams siltumenerģijas padeves pārtraukums visai pilsētas daļai no katlu mājas Bērzpils ielā 30, Balvos, saistībā ar remontdarbiem katlu mājā un siltumtrasē.

Atvainojamies patērētājiem par sagādātajām neērtībām.

AS “BALVU ENERĢIJA”

Pērk

Nopirks lauksaimniecības zemi, mežu ar zemi vai lauku viensētu.
Tālr. +371 26157008.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
[www.galasparstrade.lv](#)

Z.s “Strautiņi”
iepērk **mājlopus.**
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

Pārdod

Skaldīta malka. Cena 37 EUR/berkubā. Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem. Ir sausā. Ir maisos.Tālr. 25543700.

Pārdod skaldītu malku, ir sausa. Tālr. 26550272.

Pārdod kucēnus, būs maza auguma. Tālr. 29157834.

Pārdod zemi (1,8 ha) ar ēkām Kupravā. Cena pēc vienošanās. Tālr. 28353068.

Piedāvājam svaigi skaldītu malku, malkas blūkus un kaltētu malku 40 l maisos. Cenas, sākot no 35 EUR/m³ Pasūtījumu pieņemšana katru dienu no plkst. 8.00 līdz 23.00. Piegādājam arī brīvdienās. Sadarbojamies ar sociālajiem dienestiem. Tālrunis: +37122412267. *Fotogalerija* [www.307.lv/5861](#).

Līdzjūtības

*Tava mīla māmuliņe,
Mūža miegu aizmigusi,
Apklusuši silti vārdi,
Neteiks labu padomiņu.*
Klusa un patiesa līdzjūtība **Lilitai Kvitkai ar ģimeni**, guldot māmiņu **AUSTRU PRANCĀNI** zemes klēpi.
Bijušās kolēģes Vīta O., Vija Z.

*Naktī, kad zvaigžņu lietus līs,
Verieties debesīs!
Meklējiet mani starp tiem,
Mākoņos paslēptiem eņģeļiem.*
(M.Freimanis)
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **mammai Leontinei un pārējiem tuviniekiem**, dēlu, tēti, vectēvu **JURI ŠAICĀNU** mūžībā pavadot.
Jura bērnības draugi: Indra, Raimonds, Līgita un Celerīna

*No atmiņām paliek tik starojums maīgs,
Tā kā liedagā saulrieta pēdas.
Turp, kur tu aiziesi, apstāsies laiks,
Norims sāpes, rūpes un bēdas.*
(B.Martuzeva)
Negaidītajā skumju un atvadu brīdī mūsu mierinājuma un līdzjūtības vārdi **sievai Elvirai, meitai Judītei, dēlam Ivaram, mazbērniem un pārējiem tuviniekiem, JURI OŽU** mūžībā pavadot.
Bijušie darba kolēģi: R.Pastare, G.Liepiņa, V.Timeniece, M.Kārklīņa, I.Vecozola, I.Duba, V.Berķe

*Aizgāji tik pēkšņi uz debesu pļavām,
Daudz mīļu vārdu pateikt nespējām...*
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **sievai Elvirai, dēlam ar ģimeni un visiem tuviniekiem, JURI OŽU** guldot dzimtās zemes smiltājā.
Zušu ģimene

*Dieviņš deva, zeme ņēma,
Zeme visu nepaņēma,
Mīļi vārdi, labi darbi,
Tie palika šai saulē.*
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Elvirai Ožai un pārējiem tuviniekiem, viru JURI OŽU** pāragri zaudējot.
Brīvības 68.mājas pirmās ieejas iedzīvotāji

*Mums zināms ir tāds neliels vārdiņš:
- Turies!*
*Ko saka tad, kad lieki citi vārdi,
Kad ceļā pēkšņi uznākusi tumsa,
Uz pagātni ir aizcirtušies vārti.*
(N.Dzirkale)
Izsakām dziļu līdzjūtību **kaimiņam Žanim Šimanovskim ar ģimeni**, māsu **ŽENIJU KAĻĀNI** pavadot mūžības ceļā.
Kaimiņu Zondaku un Dmitrijevu ģimenes